

**Акціонерне товариство
"Криворізький Залізорудний Комбінат"**

**ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року**

ЗМІСТ

Розділ 1.	Організаційна структура та опис діяльності підприємства	3
Розділ 2.	Результати діяльності за 2022 рік	4
Розділ 3.	Ліквідність та зобов'язання станом на 31.12.2022 року	5
Розділ 4.	Екологічні аспекти та екологічна діяльність у 2022 році	8
Розділ 5.	Соціальні аспекти та кадрова політика	16
Розділ 6.	Ризики	26
Розділ 7.	Дослідження та інновації	29
Розділ 8.	Фінансові інвестиції	30
Розділ 9.	Перспективи розвитку	30
Розділ 10.	Корпоративне управління	32
Розділ 11.	Вплив військової агресії російської федерації та впровадження воєнного стану в Україні на діяльність Товариства у 2022 році	38

Розділ 1. Організаційна структура та опис діяльності підприємства

За територіальним поділом АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» (далі – Товариство, Компанія) знаходиться в Тернівському, Покровському і Саксаганському районах міста Кривого Рогу.

До складу АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» станом на 31.12.2022 входять наступні структурні підрозділи:

- Шахта «Тернівська»;
- Шахта «Козацька»;
- Шахта «Покровська»;
- Шахта «Криворізька»;
- Шахтобудівельне управління;
- Ремонтно-механічний завод;
- Енергетичний цех;
- Центральна енерголабораторія;
- Автобаза;
- Управління залізничного транспорту;
- Медико – санітарна частина;
- Гірничі інспекції з технічного контролю якості руд;
- Центр інформаційних систем;
- Учбово-курсовий центр;
- База МТП;
- Санаторій – профілакторій.

Основними видами продукції АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» є наступні сорти, що класифікуються залежно від вмісту залізного компоненту, згідно діючих Технічних умов на руди залізни:

- руда агломераційна марки 1 (скорочена назва «РА-1») - із вмістом заліза 55% та більше,
- руда агломераційна марки 2 (скорочена назва «РА-2») - із вмістом заліза 51 – 54,9 %,
- руда гематитова сира іншого видобування (скорочена назва «РГС») - із вмістом заліза від 45 %,
- руда доменна (скорочена назва «РД»).

Товарні залізні руди АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» є достатньо багатими за вмістом заліза (Fe 56% - 64%) мартитовими та гематито-мартитовими рудами з низьким вмістом шкідливих домішок (сірки, фосфору).

Призначенням і стратегічним напрямком діяльності АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» є стабільне забезпечення національних виробників чорних металів сировиною в необхідній кількості та потрібної якості, а також забезпечення надходження валюти до країни шляхом поставок залізничної сировини на експорт.

Керівництво АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» щорічно визначає та доводить службам та структурним підрозділам цілі, в тому числі й вимоги до продукції у відповідності до запитів споживачів. При цьому розробляються заходи (програми), в яких визначено конкретні відповідальні виконавці, ступінь відповідальності та строки виконання (обсяги виробництва продукції, її якісні характеристики, організаційно - технічні заходи із забезпечення виконання виробничої програми та збільшення виробництва, організаційно - технічні заходи із забезпечення виконання плану капітального будівництва, заходи з економії енергоресурсів, ремонту основного обладнання).

Експортними напрямками для АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» є країни Східної Європи: Чехія, Словаччина, Сербія.

Розділ 2. Результати діяльності за 2022 рік

(тис. грн.)

Чистий дохід відображено за результатами основної діяльності, яка виникає внаслідок регулярних угод для комбінату. Дохід від інших операцій представляє інші види надходжень, що складають доходи від операційної діяльності.

Інформація про чистий дохід в тис. грн., обсяги реалізації в тис. тон., а також середню вартість відвантаження однієї тони продукції у гривнях наведена у таблиці.

(тис. грн.)

Стаття	2022 рік	2021	Відхилення
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	6 290 171	11 158 331	-4 868 160
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	(2 891 384)	(4 282 254)	-(1 390 870)
Валовий прибуток	3 398 787	6 876 077	-3 477 290
Адміністративні витрати	(201 163)	(192 326)	(8 837)
Витрати на збут	(1 732 482)	(1 184 419)	(548 063)
Інші операційні доходи	116 190		+116 190
Інші операційні витрати		(399 235)	-(399 235)
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток	1 581 332	5 100 097	-3 518 765
Інші фінансові доходи			
Фінансові витрати	(210 420)	(170 851)	(39 569)
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування: прибуток	1 370 912	4 929 246	-3 558 334
Податок на прибуток від звичайної діяльності	(253 410)	(905 296)	-(651 886)
Чистий прибуток	1 117 502	4 023 950	-2 906 448

Чистий дохід відображено за результатами основної діяльності, яка виникає внаслідок регулярних угод для комбінату. Дохід від інших операцій представляє інші види надходжень, що складають доходи від операційної діяльності.

Інформація про чистий дохід в тис. грн., обсяги реалізації в тис. тон., а також середню вартість відвантаження однієї тони продукції у гривнях наведена у таблиці.

Показник	Одиниці виміру	2022 р.		2021 р.		Відхилення	
		Показники	Пито-ма вага, %	Показники	питома вага, %	Показники	питома вага, %
Чистий дохід усього:	тис. грн	6 290 171	100,0	11 158 331	100,0	-4 868 160	
У тому числі: Україна	тис. грн	960 793	15,3	5 130 726	46,0	-4 169 933	-30,7
Експорт	тис. грн	5 329 378	84,7	6 027 605	54,0	-698 227	+30,7

Інші операційні доходи і витрати відображаються згорнуто. За 2022 рік доходи перевищили витрати на 116 190 тис. грн., які найшли відображення у рядку 2120 розділу I «Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» форми №2. За 2021 рік витрати перевищили доходи на 399 235 тис.грн.

Більш розширено витрати і доходи, прибутки, збитки наведені у таблиці нижче.

(тис.грн.)

Найменування показника	2022 рік			2021 рік		
	Доходи	Витрати	Прибуток, збиток(-)	Доходи	Витрати	Прибуток, збиток (-)
Операційна оренда активів	1 161	700	461	2 490	1 152	1 338

Найменування показника	2022 рік			2021 рік		
	Доходи	Витрати	Прибуток, збиток (-)	Доходи	Витрати	Прибуток, збиток (-)
Операційні курсові різниці	322 460	35 330	287 130	440 054	590 933	(150 879)
Продаж іноземної валюти	46 682	1 928	44 754	4 090	2 603	1 487
Реалізація інших оборотних активів	9 125	2 656	6 469	17 591	7 379	10 212
Штрафи, пені, неустойки отримані, визнані	920	267	653	1 746	73	1 673
Інші операційні доходи і витрати	82 934	293 839	(210 905)	116 846	369 158	(252 312)
Утримання об'єктів соціально – культурного призначення усього	264	12 636	(12 372)	11 401	22 155	(10 754)
Усього:	463 546	347 356	116 190	594 218	993 453	(399 235)

Фінансові витрати також відображені згорнуто (за 2022 рік становлять 210 420 тис. грн., за 2021 рік 170 851 тис. грн.)

Фактична детальна інформація наводиться нижче.

Найменування показника	2022 рік			2021 рік		
	Доходи	Витрати	Прибуток, збиток (-)	Доходи	Витрати	Прибуток, збиток (-)
Витрати по утриманню, випуску цінних паперів		(87)	-87		(113)	-113
Відсоткові витрати по актуарним розрахункам (% по зобов'язанням)		(209 329)	-209 329		(183 659)	-183 659
Відсоткові витрати по актуарним розрахункам (переоцінка зобов'язань по виплатам згідно колдоговору)		(1 004)	-1 004		(-12 921)	12 921
Відсоткові витрати по актуарним розрахункам (вартість послуг минулих років)						
Усього:		(210 420)	-210 420		(170 851)	-170 851

Прибуток до оподаткування за 2022 рік становить 1 370 912 тис. грн., розрахований податок на прибуток 253 410 тис. грн

Розділ 3. Ліквідність та зобов'язання станом на 31.12.2022 року

АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» подає поточні та непоточні активи і поточні та непоточні зобов'язання як окремі класифікації у звіті про фінансовий стан у відповідності до вимог §66 – 76 МСБО 1 «Подання фінансової звітності».

АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» класифікує актив як поточний, якщо:

- товариство сподівається реалізувати цей актив або має намір продати чи спожити його у своєму нормальному операційному циклі;
- утримує актив в основному з метою продажу;
- товариство сподівається реалізувати актив протягом дванадцяти місяців після звітного періоду або
- актив є грошовими коштами чи еквівалентами грошових коштів, якщо немає обмежень щодо обміну чи використання цього активу для погашення зобов'язання принаймні протягом дванадцяти місяців після звітного періоду.

Усі інші активи слід класифікувати як непоточні.

АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» класифікує зобов'язання як поточне, якщо:

- товариство сподівається погасити це зобов'язання в ході свого нормального операційного циклу;
- товариство утримує це зобов'язання в основному з метою продажу;
- зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- товариство не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум дванадцяти місяців після звітного періоду.

Інші зобов'язання класифікуються як непоточні.

Активи АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» групуються за ступенем ліквідності наступним чином:

Група активів за ступенем ліквідності	Рядки балансу	Зміст	2022	2021	Відхилення
Високо (абсолютно) ліквідні	1165	Грошові кошти та їх еквіваленти, тис. грн.	363664	518385	-154721
Швидко ліквідні активи	1125	Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	146491	228485	-81994
	1135	Дебіторська заборгованість з бюджетом, тис. грн.	211264	110423	100841
	1155	Інша поточна дебіторська заборгованість, тис. грн.	5931585	5933857	-2272
	1190	Інші оборотні активи, тис. грн.	196818	87578	109240
		Всього	6486158	6360343	125815
Повільно ліквідні	1100	Запаси, тис. грн.	2204770	1191461	1013309
Важко ліквідні	1000	Нематеріальні активи, тис. грн.	72018	76532	-4514
	1010	Основні засоби, тис. грн.	4768919	4632438	136481
	1035	Інші фінансові інвестиції інших підприємств, тис. грн.	583092	583092	0
	1040	Довгострокова дебіторська заборгованість, тис. грн.	275	725	-450
	1045	Відстрочені податкові активи, тис. грн.	80125	71691	8434
		Всього	5504429	5364478	139951
Баланс			14559021	13434667	1124354

Протягом 2022 року спостерігається скорочення високо (абсолютно) ліквідних активів товариства – грошових коштів та їх еквівалентів на 154 721 тис. грн. та зростання швидколіквідних активів на 125 815 тис. грн, в першу чергу, за рахунок збільшення дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом на 100 841 тис. грн. та інших оборотних активів – на 109 240 тис.грн.

Величина інших груп активів, які характеризуються меншим ступенем ліквідності, протягом 2022 збільшилась. Зокрема спостерігалось збільшення вартості повільноліквідних активів (запасів) на 1 013 309 тис. грн., в першу чергу за рахунок зростання залишків готової продукції (руди залізної), та важколіквідних на 139 951 тис. грн. – в першу чергу за рахунок введенні в експлуатацію основних засобів.

Зобов'язання АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» за ступенем терміновості погашення групуються наступним чином:

Група пасивів за ступенем терміновості погашення	Рядки балансу	Зміст	2022	2021	Відхилення
Найбільш термінові зобов'язання	1620	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, тис. грн.	23976	172539	-148563
	1625	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування, тис. грн.	15083	20174	-5091
	1630	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці, тис. грн.	49966	65835	-15869
	Всього		89025	258548	-169523
Короткострокові зобов'язання	1615	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	76292	127807	-51515
	1640	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками, тис. грн.	5179031	5179050	-19
	1660	Поточні забезпечення, тис. грн.	288768	270544	18224
	1690	Інші поточні зобов'язання , тис. грн.	169117	60019	109098
	Всього		5713208	5637420	75788
Довгострокові зобов'язання	1505	Пенсійні зобов'язання, тис. грн.	1602869	1671422	-68553
	1521	Довгострокові забезпечення, витрат персоналу, тис. грн.	27176	4290	22886
	Всього		1630045	1675712	-45667
Постійні (стійкі) пасиви	1400	Зареєстрований капітал, тис. грн.	1991233	1991233	0
	1405	Капітал у дооцінках, тис. грн.	-350533	-462263	111730
	1415	Резервний капітал, тис. грн.			0
	1420	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток), тис. грн.	5486043	4334017	1152026
	Всього		7126743	5862987	1263756
Баланс			14559021	13434667	1124354

За звітний рік зменшилась величина найбільш термінових пасивів на суму 169 523 тис. грн., за рахунок скорочення поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом на 148 563 тис. грн., та збільшилась величина короткострокових пасивів на 75 788 тис. грн. за рахунок зростання величини інших поточних зобов'язань на 109 098 тис. грн.

Величина довгострокових зобов'язань Товариства зменшилась на 45 667 тис. грн. за рахунок зменшення величини пенсійних зобов'язань на 68 553 тис. грн. Величина постійних (стійких) пасивів збільшилась на 1 263 756 тис. грн. за рахунок збільшення сальдо нерозподіленого прибутку на 1 152 026 тис. грн.

Результати аналізу ліквідності звіту про фінансовий стан АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» станом на 31.12.2022 та 31.12.2021:

Критерій	Рядок Звіту	Сума, тис. грн.		Критерій	Рядок Звіту	Сума, тис. грн.		Умова ліквідності		
		2022	2021.			2022	2021	Норматив	Фактично	
Високо (абсолютно) ліквідні активи (A1)	1165	363 664	518 385	Найбільш термінові зобов'язання (П1)	1620 1625 1630	89 025	258 548	A1>П1	A1>П1	A1>П1
Швидко ліквідні активи (A2)	1125 1135 1155 1190	6 486 158	6 360 343	Короткострокові зобов'язання (П2)	1615 1640 1660 1690	5 713 208	5 637 420	A2>П2	A2>П2	A2>П2
Повільноліквідні активи (A3)	1100	2 204 770	1 191 461	Довгострокові зобов'язання (П3)	1505 1521	1 630 045	1 675 712	A3>П3	A3>П3	A3>П3
Важколіквідні активи (A4)	1000 1010 1035 1040	5 504 429	5 364 478	Постійні (стійкі) пасиви (П4)	1400 1405 1415 1420	7 126 743	5 862 987	A4<П4	A4<П4	A4<П4

	1045									
Всього		14 559 021	13 434 667			14 559 021	13 434 667			

Наявні високоліквідні активи (грошові кошти та їх еквіваленти) станом на 31.12.2022 за своїм абсолютним значенням є більшими ніж найбільштермінові зобов'язання на 284 639 тис. грн., що свідчить про здатність підприємства погасити зобов'язання, які мають бути погашені у найкоротший термін, у повному обсязі. Суттєве перевищення швидколіквідних активів, зокрема, короткострокової дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги та іншої поточної дебіторської заборгованості над короткостроковими зобов'язаннями (станом на 31.12.2022 – на 772 950 тис. грн.), свідчить про можливість терміново обернути наявні оборотні активи у грошові кошти та своєчасно погасити як короткострокові так і довгострокові зобов'язання комбінату.

В цілому, оборотні активи Товариства станом на 31.12.2022 становлять 6 849 822 тис. грн. і перевищують загальну величину поточних зобов'язань (5 802 233 тис. грн.) на 1 047 589 тис. грн., що свідчить про високий рівень поточної ліквідності комбінату.

Ступінь ліквідності активів АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» характеризують відносні коефіцієнти ліквідності:

Показник	Розрахунок	2022	2021	Орієнтир
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Грошові кошти та їх еквіваленти / Короткострокові зобов'язання	0,063	0,088	> 0,2
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Поточні оборотні активи / короткострокові зобов'язання	1,135	1,167	> 0,5
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	Оборотні активи / Короткострокові зобов'язання	1,561	1,369	> 1

Зменшення величини абсолютно ліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів), хоча і відбувалося на фоні скорочення найбільш термінових зобов'язань, та за рахунок зростання короткострокових зобов'язань зумовило зниження коефіцієнту абсолютної ліквідності з 0,088 у 2021 до 0,063 у 2022. Значення коефіцієнту, що склалось станом на 31.12.2022 (0,063) є нижчим за встановлений норматив (0,2), що свідчить про недостатній рівень абсолютної платоспроможності комбінату.

Коефіцієнт швидкої ліквідності протягом 2022 також зменшився у порівнянні із 2021 (із 1,167 до 1,135), однак суттєво перевищує встановлений для такого показника норматив (0,5). Це свідчить про можливість Товариства своєчасно погасити наявні короткострокові зобов'язання як наявними грошовими коштами, так і шляхом погашення дебіторської заборгованості у встановлені терміни.

Зростання загальної величини повільноліквідних активів у 2022 призвело до зростання значення коефіцієнта загальної ліквідності (покриття) із 1,369 у 2021 до 1,561 у 2022, та свідчить про покриття всіх короткострокових зобов'язань наявними оборотними активами комбінату оскільки перевищує встановлений норматив (1).

Розділ 4. Екологічні аспекти та екологічна діяльність у 2022 році

Збереження довкілля — беззаперечний пріоритет для АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ”. Товариство зосереджене на зменшенні негативного впливу на довкілля та екологічних ризиків у процесі власної виробничої діяльності.

АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” впроваджено систему екологічного управління відповідно до вимог стандарту ДСТУ ISO 14001:2015, постійне удосконалення якої спрямоване на підвищення ефективності виробничих та управлінських процесів.

В сфері екологічного управління сформульована екологічна політика АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ”, яка спрямована на забезпечення ефективного екологічного управління, впровадження екологічних стандартів та застосування найкращих практик.

Витрати на охорону навколишнього природного середовища

Відповідно до форми № 1-екологічні витрати “Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі” за 2022-2021 роки АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” витрачено:

Найменування напрямку	2022			2021		
	капітальні інвестиції, тис.грн.	поточні витрати, тис.грн.	спеціалізовані екологічні послуги, тис.грн	капітальні інвестиції, тис.грн.	поточні витрати, тис.грн.	спеціалізовані екологічні послуги, тис.грн
Охорона атмосферного повітря, попередження змін клімату та захист озонового шару	-	4 095,2	-	-	4 289,5	-
Збір і очищення стічних вод	-	2 259,8	5 780,9	-	2 768,3	5 634,6
Поводження з відходами	-	5 069,0	603,3	-	3 301,2	495,8
Захист і відновлення ґрунтів, підземних і поверхневих вод	-	272 887,5	-	-	233 320,2	-
Інші напрямки природоохоронної діяльності	-	459,1	-	41,3	178,8	-
Всього:	-	284 770,6	6 384,2	41,3	243 858,0	6 130,4
		291 154,8			250 029,7	

Основні витрати АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” у 2022 році, які здійснювалися з метою охорони навколишнього природного середовища та поліпшення стану довкілля:

- Розбавлення шахтних вод під час регламентного скидання — 38 455,059 тис.грн.
- Розробка регламентів скиду шахтних вод та промивання річки — 1 364,056 тис.грн.
- Витрати на виконання заходів з пилопригнічення — 865,463 тис.грн.
- Витрати на моніторинг стану забруднення довкілля — 5 583,870 тис.грн.
- Утилізація відходів виробництва — 5 716,299 тис.грн.
- Оформлення дозвільних документів на провадження певних дій у сфері природокористування та/або впливу на довкілля — 337,650 тис.грн.
- Гірничо-технічна рекультивация порушених земель — 176 021,719 тис. грн.
- Проведення післяпроектного моніторингу згідно ЗУ “Про оцінку впливу на довкілля” — 43,547 тис.грн.
- Озеленення територій структурних підрозділів та санітарно-захисних зон — 42,758 тис.грн.

АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” здійснює нарахування та сплату екологічного податку за забруднення навколишнього природного середовища, згідно діючого Податкового Кодексу України. За 2022-2021 роки нараховано та сплачено екологічного податку:

Показник	2022, тис.грн.	2021, тис.грн.
За викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря	246,974	158,186
За скид забруднюючих речовин у водні об'єкти	13 189,359	3 640,813
За розміщення відходів виробництва	528,331	611,292
Всього	13 964,664	4 410,291

Підвищення екологічної свідомості суспільства

АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” забезпечує проходження виробничих та переддипломних практик, екскурсій, семінарів для студентів середніх і вищих навчальних закладів, громадських екологічних організацій з метою підвищення екологічної свідомості суспільства. Так, у 2022 році на базі навчально-курсowego центру Товариства було проведено 6 екскурсій, а також семінари для учнів шкіл та ліцеїв, студентів у кількості 38 чоловік.

Щорічно Товариством розробляється та розміщується реклама екологічного напрямку на рекламних щитах міста.

Охорона атмосферного повітря

Основними джерелами викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” є головні вентиляційні установки, аспіраційно-технічні установки ДСФ шахт, котельні енергетичного цеху, ковальські горни, відкриті склади руди, роботи з рекультивації. Основними забруднюючими речовинами, які викидаються в атмосферне повітря є пил неорганічний, оксид вуглецю, діоксид азоту та діоксид сірки.

Згідно проведеної інвентаризації на АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” - 350 джерел викидів, із них 208 організованих та 142 неорганізованих. Всього по комбінату 90 пилогазоочисних установок. Основними видами аспіраційно-технічних установок ДСФ шахт є циклони СІОТ та ЦН-15.

Перевірка ефективності роботи ГОУ та контроль за дотриманням нормативів ГДВ на стаціонарних джерелах виконується відомчою промсанлабораторією підприємства згідно річного плану-графіка.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря і обсяги виробництва за період 2010-2015-2019-2020-2022 роки

Рік	Обсяг виробництва, тис. тонн	Викиди, тонн		
		Всього	Тверді	Газоподібні
2015	5460,0	240,109	120,14	119,969
2019	4396,7	182,806	92,529	90,277
2020	3783,5	155,147	81,260	73,887
2021	4298,0	172,568	89,711	82,857
2022	2888,0	170,51	107,816	62,694

У порівнянні з 2021 роком викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря в 2022 році зменшилися на 2,058 тонн, що склало 1,2 % у зв'язку із зменшенням обсягів виробництва та зменшенням використання природного газу, а в порівнянні з базовим 2015 роком, у 2022 році викиди зменшилися на 69,599 тонн, що склало 29,0 %.

Окремо слід виділити викиди у атмосферне повітря парникових газів. Парникові гази суттєво впливають на стан довкілля. Їх викиди призводять до глобального потепління та змін клімату. Основним компонентом впливу на зміну клімату є вуглекислий газ, частка якого серед викидів парникових газів є найбільшою та становить 99,9% від загального обсягу викидів парникових газів. У 2022 році обсяг викидів вуглекислого газу по комбінату зменшено на 28,6% у порівнянні з 2015 роком та склав 6503,035 тонн.

Основними заходами по зменшенню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є:

- комплекс заходів з пилопригнічення відвалів, складів продукції, проммайданчиків, автошляхів, вулиць житлових масивів в зоні впливу виробничої діяльності та що межують із санітарно-захисними зонами підприємства, у тому числі з використанням зв'язуючих речовин та проведення їх механічного прибирання;

- використання безтритилових вибухових речовин. Застосування при масових вибухах емульсійних вибухових речовин (Україніт ПП-2), що мають менші питомі показники викидів забруднюючих речовин у порівнянні із тритилмісткими (грамоніт 79/21) сприяє зменшенню валових викидів в атмосферне повітря.

Також, склад емульсійних ВР Україніт та їх збалансованість для підземного застосування забезпечує максимальну реалізацію потенційної енергії вибуху та мінімізує кількість шкідливих викидів при вибуху, що важливо у підземних умовах де ускладнена вентиляція, і, як наслідок знижує токсичне навантаження на персонал та навколишнє середовище.

З метою запобігання пилоутворення всі склади готової продукції шахт обладнані системами зрошення, у весняно-літній період протягом 2022 року проводилося інтенсивне зрошення складів готової продукції обладнаними системами, постійно проводився полив автодоріг і промислових майданчиків шахт та доріг житлових масивів в межі санітарно-захисних зон, полив автодоріг в зоні проведення робіт з рекультивації, полив доріг і місць розвантаження складу пустих порід. Зниження викидів пилу склало 1,5 т/рік.

Протягом 2022 року згідно графіку, здійснювався моніторинг атмосферного повітря на межі санітарно-захисних зон шахт організацією, що має технічну компетенцію на проведення таких досліджень відповідно укладеного договору. За результатами контролю перевищень гранично-допустимих концентрацій на межі санітарно-захисних зон шахт не зафіксовано.

Для запобігання наднормативних викидів шкідливих речовин в атмосферу на автобазі АТ "КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ" обладнаний пункт з контролю відпрацьованих газів транспортних засобів, на якому здійснюється контроль за викидами та димністю у вихлопних газах автомобілів згідно вимог ДСТУ 4276-2004 і ДСТУ 4277-2004 фахівцями, атестованими на право проведення вимірів. ДП "Криворізьким науково-виробничим центром стандартизації, метрології та сертифікації ДП "КРИВБАССТАНДАРТМЕТРОЛОГІЯ" було проведено аудит системи керування вимірювань в пункті з контролю відпрацьованих газів транспортних засобів автобазі відповідно до вимог ДСТУ ISO 10012:2005 та видано свідоцтво про відповідність системи вимірювань №08-00104/2021 від 28.12.2021 року.

На комбінаті впроваджена автоматизована система моніторингу за станом атмосферного повітря на межі санітарно-захисних зон шахт "ПОКРОВСЬКА", "КОЗАЦЬКА", "КРИВОРІЗЬКА", "ТЕРНІВСЬКА". Встановлено чотири пости автоматичного спостереження на межі санітарно-захисних зон шахт Товариства. Кожен пост обладнаний сучасними приладами контролю, а саме газоаналізатором SENSIS-310, вимірювачем масової концентрації аерозольних частинок (пиломір) «АЭРОКОН-С» та метеостанцією «WS600-UMB» від виробника «Lufft» (Німеччина).

На всіх постах автоматичного спостереження кожні 20 хвилин (72 рази на добу) здійснюється контроль за забруднюючими речовинами: пил неорганічний, оксид вуглецю, діоксид сірки, діоксид азоту та метеорологічними характеристиками атмосферного повітря: температура, відносна вологість, атмосферний тиск, напрямок вітру, швидкість вітру, кількість опадів.

АТ "КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ" в он-лайн режимі здійснює передачу даних з постів автоматичного спостереження на сайт комбінату, на портал Криворізького ресурсного центру в розділ "ЕКОМОНІТОРИНГ" та сайт Департаменту екології і природних ресурсів Дніпропетровської ОГА esoinfo.pro., а також на загальноукраїнський екологічний чат-бот SaveEcoBot. Крім того, на відповідному порталі розмішуються щодобові показники радіологічного фону на території підприємства.

Управління відходами та охорона земель

Утворення відходів є невід'ємною частиною виробничого процесу. Управління відходами АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” проводиться відповідно діючої законодавчої нормативно-правової бази, зокрема Законом України “Про відходи”, “Про охорону навколишнього природного середовища”, а також цілим комплексом інших нормативно-правових документів загальнодержавного, регіонального і місцевих рівнів.

Характеристика технологічних процесів виробництва, як джерел утворення відходів, визначається технологічними регламентами виробництв, вивчення всіх стадій виробничих циклів та матеріальних балансів відповідних технологічних процесів.

На виконання вимог природоохоронного законодавства та з метою визначення впливу відходів виробництва на безпеку для здоров'я людини, виконана інвентаризація джерел утворення відходів виробництва АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ”, складена реєстрова карта об'єкту утворення, оброблення та утилізації відходів та технічні паспорти відходів. В даних документах, виходячи із всіх наявних відомостей про кількісний та якісний склад відходів, на основі одержаних результатів досліджень промислових відходів, визначений склад та властивості відходів, які утворюються по Товариству та ступінь їх небезпеки.

Згідно інвентаризації джерел утворення відходів виробництва по АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” утворюється 53 види відходів виробництва.

Відповідно по класам небезпеки:

I клас небезпеки — 1 вид відходів;

II клас небезпеки — 2 види відходів;

III клас небезпеки — 15 видів відходів;

IV клас небезпеки — 35 вид відходів.

АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” є підприємством з видобутку залізної руди підземним способом. Згідно технології виробництва гірничих робіт — проведення гірничих виробок, селективної виїмки і скидання при переробці руди на ДСФ шахти, основним видом відходів виробництва є пусті породи.

За 2022-2021 роки утворено відходів виробництва:

Рік	Утворено відходів виробництва, тис.т		
	всього	В тому числі пусті породи	% пустих порід від загальної кількості
2021	488,613	484,473	99,2
2022	385,906	383,670	99,4

Збільшення утворення пустих порід пов'язане з веденням прохідницьких робіт по рудним покладам та збільшенням об'ємів гірничо-капітальних робіт.

Утворення відходів виробництва по комбінату за 2021-2022 роки по класам небезпеки

Рік	Клас небезпеки	Утворено всього, т	% від загальної кількості
2021	I клас	0,387	0,00008
	II клас	12,394	0,0025
	III клас	37,32	0,0076
	IV клас	488563,338	99,99
	Всього за 2021 рік	488613,439	
2022	I клас	0,896	0,00023
	II клас	5,28	0,0014
	III клас	29,925	0,0077
	IV клас	385869,869	99,99
	Всього за 2022 рік	385905,97	

Передача відходів виробництва проводиться відповідно укладених договорів з підприємствами, які мають право на поводження з даними відходами.

Передача відходів виробництва проводиться по двом напрямкам:

- для захоронення, видалення, розміщення, оброблення;
- для використання відходів виробництва як вторинних матеріальних чи енергетичних ресурсів.

За 2020-2021 роки передано відходів виробництва:

Рік	всього, т	З них	
		для захоронення, видалення, розміщення, оброблення, т	для використання відходів виробництва як вторинних матеріальних чи енергетичних ресурсів, т
2021	4004,148	1347,705	2656,443
2022	2073,073	980,61	1092,463

На структурних підрозділах АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” тимчасове зберігання відходів проводиться згідно вимог природоохоронного та санітарного законодавства. Відходи виробництва зберігаються в контейнерах, в складських приміщеннях, на промислових майданчиках, відповідно до класу небезпеки. Місця тимчасового зберігання відходів мають відповідне маркування.

Відходи виробництва з території підприємства передаються для подальшого з ними поводження, підприємствам, згідно укладених договорів.

Товариством постійно проводяться роботи з благоустрою та озеленення промислових майданчиків та територій санітарно-захисних зон структурних підрозділів.

В 2022 році проведено наступні роботи:

- посаджено 176 дерев та 278 чагарників;
- облаштовано 0,5 га газонів;
- проведено покіс карантинних рослин площею 24,7га;
- омолоджено 32 дерев та видалено 3 аварійних дерева.

Комбінат приймає участь в реалізації Програми формування та розвитку екомережі. Згідно з охоронним зобов'язанням на АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” покладено обов'язок здійснювати охорону та утримання в належному стані геологічну пам'ятку природи місцевого значення “Виходи амфіболітів”. Знаходиться геологічна пам'ятка природи в південно-східному напрямку від шахти “КРИВОРІЗЬКА” на землях міста.

Шахта “КРИВОРІЗЬКА” здійснює нагляд за територією геологічної пам'ятки природи “Виходи амфіболітів”, періодично проводиться збирання та вивіз сміття, так як пам'ятник знаходиться в жилому масиві, відновлює аншлаги та інформаційні знаки на межах геологічної пам'ятки природи місцевого значення “Виходи амфіболітів”. Цим забезпечено збереження геологічної пам'ятки природи “Виходи амфіболітів”, про що свідчать щорічні комісійні обстеження представників влади та державних установ.

Використання та охорона водних ресурсів

АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ” в ході господарської діяльності забезпечує виконання вимог чинного водного законодавства України, зокрема Водного кодексу України.

Водокористування підприємство здійснює на підставі дозволу на спеціальне водокористування №177/ДП/49д-21 від 24.06.2021, і відповідно забезпечує дотримання встановлених умов водокористування.

З метою охорони водних ресурсів від забруднення поверхневим стоком в період дощів та сніготанення на територіях промислових майданчиків підприємства обладнані системами зливової каналізації та локальні очисні споруди.

На шахтах “КОЗАЦЬКА” і “КРИВОРІЗЬКА” очисні споруди стічних (злизових) вод експлуатуються в замкнутому циклі. Скид стічних (злизових) вод у водний об’єкт не здійснюється. Очищені стічні (злизові) води використовуються для поливу зелених насаджень.

На шахтах “ТЕРНІВСЬКА” та “ПОКРОВСЬКА” очищені злизові води скидаються у річку Саксагань. Товариство має два випуски стічних (злизових) вод в річку Саксагань: випуск №1 та випуск №2, відповідно з проммайданчиків шахт “ТЕРНІВСЬКА” та “ПОКРОВСЬКА”. Зазначені випуски знаходяться в межах населеного пункту м. Кривий Ріг.

Фактичні витрати (обсяги скидання) зворотних (стічних) вод по випуск №1 ш. “ТЕРНІВСЬКА” у 2021 році - 0,580 тис.м³/рік, у 2022 році - 0,465 тис.м³/рік; по випуск №2 ш. “ПОКРОВСЬКА” у 2021 році - 0,587 тис.м³/рік, у 2022 році - 0,650 тис.м³/рік.

Для контролю встановлених нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин, які надходять у водний об’єкт разом із зворотними (дощовими та талими) водами проводяться лабораторні дослідження згідно з порядком контролю відповідно до нормативів ГДС та графіком лабораторного контролю за якістю зворотних (злизових) вода, який щорічно погоджується Департаментом екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА.

Лабораторні дослідження здійснюються за хімічним складом - лабораторією хімічних методів аналізу центральної енерголабораторії АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ”, за бактеріологічними, токсикологічними та радіологічними показниками – відповідно укладених договорів лабораторіями, що мають технічну компетенцію на проведення таких досліджень.

Окрім того, на підприємстві здійснюється систематичний контроль за ефективністю роботи очисних споруд, шляхом порівняння фактичних та проектних показників складу води.

За результатами проведених досліджень у 2021-2022 роках показники якості відповідають затвердженим нормативам, а ефективність роботи очисних споруд проектним показникам.

Для безпечного і стабільного введення гірничих робіт, а також захисту Криворіжжя від аварійних ситуацій, що можуть бути спричинені вимушеною зупинкою відкачування шахтних вод, забезпечується постійне їх відкачування на денну поверхню до гідротехнічних споруд.

До теперішнього часу утилізація шахтних вод Криворізького залізрудного басейну, через значні обсяги їх утворення та високий рівень мінералізації, здійснюється шляхом їх відведення до поверхневого водного об’єкту та наступного його відновлення.

Щорічне дозоване скидання надлишків зворотних (шахтних) вод в річку Інгулець здійснюється на підставі розпорядчого документу прийнятого Кабінетом Міністрів України та згідно з індивідуальним регламентом та з розведенням шахтних вод до рекомендованих норм якості води в контрольних створах розташованих нижче місця скидання.

Обсяги скиду зворотних (шахтних) вод зі ставка-накопичувача б. Свистунова ДП “КРИВБАСШАЗТОКРИТТЯ” в річку Інгулець за 2021 та 2022 роки наведені нижче

	Відведено зворотних вод, тис.куб.м		
	2021 рік	2022 рік	
	В період з 17.01.2021 по 15.03.2021	В період з 02.01.2022 по 04.03.2022	В період з 10.11.2022 по 31.12.2022
Загальний обсяг скидання зворотних вод зі ставка-накопичувача б. Свистунова в р. Інгулець	6320,0	7449,0	2743,2
в тому числі зворотних вод АТ “КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ”	2900,9	3441,4	1209,102

Накопичені води у ставку-накопичувачі б. Свистунова один раз на рік, в осінньо-зимовий період скидаються в річку Інгулець. Скидання шахтної води проводиться нижче селища Латовка (Криворізький район) за течією річки, тобто на значній відстані від міської межі.

Щорічне дозоване скидання надлишків зворотних (шахтних) вод в річку Інгулець здійснюється на підставі розпорядчого документу прийнятого Кабінетом Міністрів України та

згідно з індивідуальним регламентом та з розведенням шахтних вод до рекомендованих норм якості води в контрольних створах розташованих нижче місця скидання.

Обсяги скиду надлишків зворотних вод гірничорудних підприємств Кривбасу відповідно до пайової участі

Назва підприємства	Обсяг скиду шахтних вод в період регламентного скиду 2019-2020рр., тис.м ³	Обсяг скиду шахтних вод в період регламентного скиду 2020-2021рр., тис.м ³
АТ "КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ"	1830,5	2900,9
в т.ч.		
- ш. "Покровська"	298,8	524,6
- ш. "Криворізька"	1531,7	2376,3
ПрАТ "Суша Балка"	652,2	745,7
АТ "АрселорМітал Кривий Ріг"	812,2	1283,0
ПрАТ "ЦГЗК"	913,1	1390,4
Всього	4208,0	6320,0

Товариство на пайових засадах та за рахунок власних коштів, приймає участь у здійсненні заходів з розбавлення надлишків зворотних вод під час їх скидання, промивання русла р. Інгулець та її оздоровленні, укладаючи відповідні договори з водогосподарськими організаціями.

Так, на підставі укладених договорів товариством в 2021 році для виконання заходів з розбавлення надлишків зворотних вод та промивання русла р. Інгулець забезпечено подачу води каналом Дніпро-Інгулець до Карачунівського водосховища в обсязі 43,718 млн.м³.

В 2022 році до Карачунівського водосховища каналом Дніпро-Інгулець в рамках укладеного договору між АТ "КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ" та Управлінням каналів річки Інгулець подано 20,931 млн.м³ для виконання заходів з розбавлення надлишків зворотних вод.

Окрім того, для розбавлення надлишків зворотних вод ДПП "КРИВБАСПРОМВОДОПОСТАЧАННЯ" з власних резервів Карачунівського водосховища скинуто безнапірної води на підставі укладених договорів з АТ "КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ" у 2021 році - 4,350 млн.м³, у 2022 році - 8,285 млн.м³.

Для вирішення питання поводження з шахтними водами останніми роками задіяна максимальна кількість сторін та залучені провідні експерти, регіональні екологи, підприємства, громадськість з метою пошуку найоптимальнішого варіанту, який задовільнив би потреби та інтереси усіх водокористувачів та врахував загальну специфіку усього басейну Інгульця.

20 грудня 2021 року на засіданні Уряду було прийнято розпорядження №1802-р Кабінету Міністрів України "Про затвердження плану управління шахтними водами Кривбасу".

Даним Планом, у тому числі передбачено розробка та впровадження альтернативної схеми акумуляції та скиду шахтних вод зі ставка-накопичувача б. Свистунова у р.Інгулець, як перехідного етапу до досягнення визначеної кінцевої мети, яка передбачає зменшення рівня мінералізації шахтних вод безпосередньо перед їх скиданням у р. Інгулець, шляхом їх розбавлення у спеціально облаштованому змішувачі до концентрацій пріоритетних забруднюючих речовин, які відповідатимуть фоновим показникам притаманним р. Інгулець.

На виконання вищевказаного Плану наприкінці 2021 року в єдиному реєстрі з ОВД оприлюднено повідомлення про плановану діяльність "Альтернативна схема акумуляції надлишків шахтних вод Кривбасу у ставку-накопичувачі шахтних вод в балці Свистунова та їх скидання у р.Інгулець" та відповідно розпочата чергова процедура з ОВД з метою врахування наданих зауваження та пропозицій уповноважених органів влади та громадськості за результатами попередньої процедури.

Окрім того, в поточний час забезпечено розроблення технічного завдання на розроблення техніко-економічного обґрунтування проекту управління шахтними водами Кривбасу.

Так, прийнятий на державному рівні план управління шахтними водами Кривбасу визначає вектор дій та відповідальних осіб за сприяння в реалізації того чи іншого етапу (проекту), і дозволить у подальшому досягнути структурних змін в управлінні шахтними водами Кривбасу.

Розділ 5. Соціальні аспекти та кадрова політика.

Станом на 01.01.2023 облікова чисельність працівників АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» становить 6 170 особи. Інформація про загальну кількість працівників та частку жінок на керівних посадах наведено нижче:

№	Структурний підрозділ	Облікова чисельність працівників АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ»		У тому числі жінок на керівних посадах	
		Станом на 01.01.2023 року	Станом на 01.01.2022 року	Станом на 01.01.2023 року	Станом на 01.01.2022 року
1	Шахта «Тернівська»	830	880	11	9
2	Шахта «Козацька»	762	814	7	7
3	Шахта «Покровська»	841	900	12	9
4	Шахта «Криворізька»	930	1 014	10	9
5	Шахто – будівельне управління	795	857	6	2
8	Ремонтно – механічний завод	213	231	10	1
9	Енергетичний цех	131	141	2	1
10	Центральна енерголабораторія	65	75	4	3
11	Гірничі інспекція з технічного контролю якості руд	100	112	7	5
12	Управління залізничного транспорту	443	517	17	13
13	Автобаза	285	311	3	2
14	База матеріально – технічного постачання	65	67	7	5
15	Апарат управління	567	598	55	44
16	Учбово – курсовий центр	8	9	1	1
17	Центр інформаційних систем	25	27	3	3
18	Медико – санітарна частина	100	90	2	1
19	Санаторій - профілакторій	2	37	0	1
20	ОК «Криворізький гірник»	8	14	0	0
	Всього по підприємству	6170	6 694	157	115

Напрями кадрової політики АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ»:

- Стажування працівників і формування кадрового резерву
- Навчання і розвиток персоналу
- Навчання працівників комбінату у вищих навчальних закладах за рахунок коштів підприємства
- Кадрова комісія/Атестація персоналу
- Соціальний розвиток та підтримка працівників комбінату

Пошук кандидатів для працевлаштування в системі комбінату може здійснюватися наступними шляхами:

1. Подання резюме до відділу кадрів та проходження співбесіди

Через подачу резюме у відділ кадрів комбінату або розгляд кандидатів на прийомі у директора з персоналу по понеділках комісією, до складу якої входять: директор з персоналу, начальник відділу кадрів-комбінату, начальник відділу організації праці та мотивації персоналу, начальник медико – санітарної частини і фахівець з дотримання законодавства відділу кадрів комбінату (при необхідності в роботу комісії залучаються спеціалісти відділу охорони праці,

юридичного відділу, керівники профільних відділів - вакансії до відділів яких відкриті для заповнення).

2. Пошук молодих фахівців / кваліфікованих працівників – випускників базових навчальних закладів

Протягом останніх 20 років кадрова політика комбінату орієнтована на взаємодію з базовими навчальними закладами міста та області в питаннях відбору молодих фахівців у ВНЗ, коледжах і ліцеях для роботи в системі комбінату. Провідні фахівці АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» беруть активну участь у роботі державних екзаменаційних комісій, днях відкритих дверей, круглих столах та конференціях, що проводяться в навчальних закладах. Керівництво комбінату активно підтримує довгострокову загальноміську програму «Школа-ВНЗ-підприємство». Її мета - вирішення завдань отримання молоддю якісної освіти та подальше її працевлаштування за обраною професією.

3. Підготовка працівників гірничих професій на курсах в Учбово – курсовому центрі

Учбово-курсний центр організовує роботу щодо забезпечення умов для підвищення професійної майстерності, кваліфікації, опановування новими професіями гірників.

Необхідно відзначити і той факт, що Учбово-курсний центр комбінату має ліцензію на право надання освітніх послуг, пов'язаних з одержанням професійної освіти на рівні кваліфікаційних вимог до професійно-технічного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації (дана ліцензія є безстроковою). УКЦ ліцензовано за 2 - 4 класів професій Державного класифікатора України, в середньому понад 200 професій. Підприємство забезпечує підготовку кваліфікованих кадрів, які по закінченню даних курсів працевлаштовуються в систему АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» більш підготовленими і вже адаптованими до підземних гірничих умов праці.

4. Співпраця АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» в питаннях розвитку промислового туризму Кривого Рогу

Товариство протягом останніх 20 років є надійним соціальним партнером для міської влади, навчальних закладів міста і тепер ще для одного нашого партнера - Інституту розвитку міста Кривого Рогу, в питаннях промислового туризму (організація і проведення екскурсій в структурні підрозділи комбінату - його поверхневі і підземні об'єкти, навчальний полігон Учбово - курсового центру). Співпраця з Інститутом розвитку міста була розпочата ще восени 2013 року (задовго до підписання Меморандуму про співпрацю в питаннях промислового туризму) з ініціативи міської влади і підтримкою даного напрямку діяльності керівництва АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ».

У 2021 році було проведено **16 екскурсій**, в яких взяло участь **286 екскурсантів** (гостей міста, студентів та учнів навчальних закладів). У 2022 році у зв'язку з військовим станом в державі – екскурсії на підприємстві та на базі Учбово-курсного центру не проводилися.

5. Стажування працівників і формування кадрового резерву

Одним з елементів кадрової політики щодо заповнення наявних вакансій керівників, фахівців і службовців у відділах і службах структурних підрозділів та апарату управління комбінату є Положення «Про стажування працівників комбінату і формування кадрового резерву на посади керівників та спеціалістів в комбінаті».

Так, за період з 2016 року по 2022 рік - стажування пройшли **304 працівники Товариства**.

<i>Рік</i>	<i>Кількість осіб які проходили стажування</i>
2016 рік	42 особи
2017 рік	46 осіб

<i>Рік</i>	<i>Кількість осіб які проходили стажування</i>
2018 рік	58 осіб
2019 рік	48 осіб
2020 рік	34 особи
2021 рік	36 осіб
2022 рік	40 осіб
Загальна кількість:	304 особи

Як показує практика, 75 % працівників після проходження стажування переводяться на вакантні місця і якісно виконують свої функціональні обов'язки.

Ще одним елементом кадрової політики в питанні заповнення вакантних посад є складання списків кадрового резерву, джерелом формування яких є керівники, фахівці і дипломовані працівники, які працюють на робочих місцях. При формуванні кадрового резерву враховується вік кандидата, освіта і стаж роботи на підприємстві (освітній рівень повинен відповідати вимогам «Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників»). При наявності вакансії першочергово розглядаються претенденти зі списку кадрового резерву.

6. Навчання і розвиток персоналу

Важливим і пріоритетним напрямком діючої в АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» кадрової політики є навчання і розвиток персоналу.

Для цих цілей щорічно Бізнес-планом підприємства передбачаються кошти на курси підвищення кваліфікації, участь керівників і фахівців в бізнес-тренінгах та семінарах, курсів підвищення кваліфікації за напрямом діяльності, навчання працівників комбінату за професією, і навчання у ВНЗ за рахунок коштів підприємства - для отримання вищої освіти.

Кількість осіб, що пройшли курси підвищення кваліфікації та навчання новим професіям на базі УКЦ, у 2022 році склала – **2063** працівників,

- пройшли навчання за новими професіями — **843** особи;
- підвищено кваліфікацію – **1220** осіб;
- пройшли спеціальне навчання з питань охорони праці – **3435** осіб;
- вступні інструктажі та попереднє навчання з охорони праці при прийомі на роботу та переведенні з професії на іншу професію пройшло - **1069** осіб;
- пройшли спеціальне навчання, пов'язане з напрямом їх діяльності (обов'язкове навчання) — **42** особи;
- прослухали профільні вебінари (семінари, тренінги) — **35** працівників.

7. Атестація персоналу/ Кадрова комісія

З метою визначення оцінки професійного рівня працівників щодо відповідності зайнятим посадам та кваліфікаційним вимогам, на підприємстві існує «Порядок проведення атестації керівників, фахівців і технічних службовців в АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ». Атестаційна комісія формується з висококваліфікованих фахівців та представника виборного органу первинної профспілкової організації. Термін і графік проведення атестації затверджується наказом Голови правління за погодженням з комітетами профспілок комбінату і доводиться до відома працівників. Атестація проводиться не частіше, ніж один раз на три роки. Кадрова комісія (як складова частина кадрової політики при призначенні на посади лінійного персоналу основного виробництва) апарату управління АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» в складі: директора по персоналу, директора з охорони праці, начальника відділу організації праці та мотивації персоналу, начальника відділу кадрів, начальника бюро розвитку персоналу відділу кадрів тощо, під головуванням директора з виробництва, працює з метою розгляду та ефективного відбору кандидатів за заявками шахт для призначення їх на наступні посади: заступника головного інженера шахти (технічного керівника), начальника дільниці, заступника начальника дільниці.

Так у 2022 році – було проведено **10 засідань кадрової комісії**, за результатами яких були призначені на посади:

- Начальника дільниці - **7** осіб.

- Заступника начальника дільниці – 5 осіб;
- Технічних керівників шахт – 8 осіб.

8. Навчання працівників комбінату за рахунок коштів підприємства

Ще однією складовою частиною щодо підвищення освітнього, професійного і кваліфікаційного рівня працівників АТ «КРИБАСЗАЛІЗРУДКОМ» і зміцнення виробництва підготовленими кадрами є підготовка та перепідготовка фахівців, які працюють в системі комбінату, за рахунок коштів підприємства. Дана підготовка проводиться з метою забезпечення потреби структурних підрозділів комбінату в кваліфікованих фахівцях дефіцитних професій, удосконалення професійної підготовки працівників, які мають кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, отримання працівниками спеціальності або професії відповідно до їх здібностей і рівня практичної підготовки. Так у 2021 році навчання у Криворізькому національному університеті за профілем підготовки «Гірництво» - закінчили 2 працівники (1 працівник шахти «Тернівська» та 1 працівник шахти «Криворізька»). Але у 2022 році у зв'язку з військовим станом в державі були вжиті заходи оптимізації використання коштів підприємства для збереження трудового колективу та виробничого потенціалу комбінату – і дана програма була призупинена (нових працівників підприємства на навчання у ВНЗ не було направлено).

Ефективність контролю за симптомами негативного стану в роботі з персоналом, причинами і ситуацією розвитку кризи: виникнення конфліктних ситуацій, відсутність достатньо кваліфікованих працівників для вирішення поставлених завдань, відсутність мотивації до високопродуктивної праці

В першу чергу варто відзначити те, що приділяється увага детальному розгляду всіх звернень, скарг працівників на адресу адміністрації. Практично по кожному такому зверненню чи скарзі створюється робоча комісія з числа відповідних фахівців, які вивчивши питання, провівши його загальний розгляд, в тому числі і за участю працівників, які звернулися, роблять комісійні висновки, які доводять до відома керівника підприємства.

Крім того, в комбінаті відбудована певна система роботи з персоналом, яка дозволяє на ранніх етапах виявляти конфліктні ситуації, що назрівають, негативні настрої всередині колективів, причини невдоволення і незадоволеності працівників, робити відповідні дії і попереджувальні заходи з метою недопущення загострення ситуації.

Щомісяця на всіх основних ділянках шахт і ШБУ згідно з графіком проводяться робочі збори, на яких в присутності відповідальних керівників за напрямками господарської діяльності, керівників відділів і служб апарату управління комбінату і фахівців шахти (ШБУ) до відома робочих доводяться результати роботи ділянки за минулий місяць і плани на наступний за всіма об'ємним показниками, показниками продуктивності праці і заробітної платі. На зборах робочі задають свої питання, що стосуються виробничої діяльності ділянки, шахти (ШБУ), забезпечення виробництва, охорони праці, заробітної плати і т.і. За підсумками зборів складаються відповідні протоколи. На підставі даних протоколів дирекцією з персоналу складається зведений перелік питань, який надається керівнику підприємства. У свою чергу керівник комбінату озвучує ці питання на оперативних нарадах та дає відповідні вказівки відповідальним фахівцям для їх вирішення.

ОХОРОНА ПРАЦІ в АТ «КРИБАСЗАЛІЗРУДКОМ»

Політика в області безпеки і гігієни праці

Наша позиція:

Ми, будучи важливим елементом гірничої галузі України та забезпечуючи кінцеві результати на всіх стадіях видобутку та переробки залізорудної сировини, як головний пріоритет своєї діяльності визначаємо охорону життя і здоров'я працівників, а також забезпечення безпечних умов праці.

Ми повною мірою усвідомлюючи потенційну небезпеку можливої негативної дії своєї технологічно складної діяльності на життя і здоров'я працівників, розглядаємо свою роботу таким чином, щоб мінімізувати ризики і запобігти загрозам виникнення виробничого травматизму і професійних захворювань працівників.

Наші принципи:

- виконання вимог законодавства та стандартів України у сфері охорони і гігієни праці;
- постійне поліпшення і вдосконалення діяльності у сфері охорони праці і умов праці;
- планування і здійснення діяльності, спрямованої на зниження виробничого травматизму і професійних захворювань;
- для всіх працівників - відвертість і доступність важливої інформації про нашу діяльність в галузі охорони праці.

Наші цілі:

- забезпечення охорони праці і безпечних умов праці працівників при експлуатації будівель, споруд, устаткування і здійсненні технологічних процесів;
- вдосконалення системи управління охороною праці за рахунок своєчасної розробки і актуалізації корпоративних керівних документів, регламентів у сфері охорони праці, чіткого розмежування прав, обов'язків і відповідальності працівників за дотриманням вимог з охорони праці;
- підвищення культури виробництва, освітнього та професійного рівня працівників у сфері охорони праці;
- поступове скорочення кількості працівників, зайнятих на найбільш небезпечних робочих місцях за рахунок впровадження нової прогресивної техніки і технології.

Ми зобов'язуємося забезпечити:

- ✓ функціонування систем моніторингу та контролю стану охорони праці, промислової безпеки та і умов праці на виробництві;
- ✓ санітарно-побутове та лікувально-профілактичне обслуговування працівників, належне забезпечення приміщень охорони здоров'я (медпункти) для надання медичної допомоги, укомплектування їх необхідними засобами і препаратами;
- ✓ інформування працівників про охорону праці і умови праці на робочих місцях, про існуючі ризики, про заходи щодо захисту від впливу шкідливих і небезпечних виробничих чинників;
- ✓ постійне проведення навчання безпечним методам і прийомам виконання робіт з охорони праці, підвищення кваліфікації працівників, а так само перевірку знань вимог охорони праці;
- ✓ виділення організаційних, матеріальних і фінансових ресурсів для забезпечення функціонування системи управління охороною праці і проведення заходів з охорони праці;
- ✓ забезпечення особистої відповідальності керівників і безпосередніх виконавців за дотримання вимог охорони праці;
- ✓ постійне формування позитивного іміджу комбінату як підприємства, орієнтованого на пріоритет збереження життя і здоров'я працівників;
- ✓ врахування думок працівників та інших зацікавлених сторін в діяльності по управлінню охороною праці в комбінаті.

Дотримання вищезгаданих положень керівництво комбінату Акціонерного Товариства «Криворізький залізорудний комбінат» вважає гарантією оптимального поєднання інтересів комбінату із соціально-економічними потребами суспільства у сфері охорони праці і бере на себе зобов'язання виконувати політику у сфері безпеки і гігієни праці, забезпечуючи її зрозуміле доведення до кожного співробітника.

«Настанова по системі управління охороною праці»

СТП – 00191307 – Р – 2021

Настанова по системі управління охороною праці (далі по тексту – Настанова) є головним документом системи управління охороною праці АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ».

Ця Настанова містить вимоги до системи управління у сфері охорони праці, попередження професійних захворювань, які дозволять підприємству контролювати ризики виробничого травматизму, професійних захворювань та підвищувати ефективність свого виробництва.

Розроблено відповідно до вимог Закону України «Про охорону праці», Закону України «Про пожежну безпеку», Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного добробуту населення» та інших нормативно-правових актів з охорони праці і пожежної безпеки.

Настанова є документом першого рівня по відношенню до інших документів, що входять до системи документів з забезпечення управління охороною праці.

Охорона праці - це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів, направлених на збереження здоров'я і працездатності людини під час трудової діяльності.

Система управління охороною праці у АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» - це сукупність взаємно пов'язаних соціально-економічних, науково-технічних, організаційно-правових заходів, методів та засобів, направлених на забезпечення безпеки, збереження здоров'я та працездатності працівників комбінату в процесі їх праці, яка реалізується через цілеспрямовану діяльність функціональних служб, виробничих підрозділів, посадових осіб і працівників комбінату та регламентується законодавчими актами і організаційно-методичними документами.

Положення Настанови обов'язкові для виконання у всіх структурних підрозділах АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» персоналом усіх категорій.

СУОП базується на принципах:

- ✓ комплексності управління і єдиноначальності;
- ✓ раціонального поєднання цільового, функціонального управління і лінійного керівництва;
- ✓ пріоритету життя і здоров'я працівників;
- ✓ матеріальної залежності між виробничою програмою і комплексом заходів та засобів безпечної її реалізації;
- ✓ економічної зацікавленості працівників у поліпшенні умов праці, забезпеченні безпеки виробництва, підвищенні ефективності функціонування СУОП.

Програма підвищення ефективності системи охорони праці, промислової безпеки та охорони навколишнього середовища АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ»

Ключові задачі	Необхідні дії
<i>Удосконалення ефективності системи охорони праці, промислової безпеки і охорони навколишнього середовища</i>	
Створення робочої групи з вдосконалення охорони праці	Розробка і пошук нових альтернативних шляхів вдосконалення системи охорони праці, з огляду на досвід роботи світових і споріднених підприємств галузі.
<i>Співпраця з провідними профільними інститутами промислової безпеки та охорони праці в розробці передових технологій і методів удосконалення існуючого рівня охорони праці</i>	
Співпраця з національним науково дослідним інститутом промислової безпеки та охорони праці (ДУ «ННДІБООП»)	Участь в семінарі «Удосконалення систем менеджменту охорони праці та промислової безпеки підприємств України за рахунок впровадження управління професійними ризиками згідно міжнародних стандартів» з метою ознайомлення з міжнародними та європейськими стандартами в галузі охорони праці. Опрацювання основних концепцій програм підвищення ефективності систем охорони праці, їх моделювання і прогнозування можливого ефекту.
Розробка і впровадження передових систем розробки родовища з використанням самохідної техніки	Спільно з НДІБПГ, КНУ вдосконалити раціональні варіанти технології очисної виїмки запасів багатих залізних руд на глибоких горизонтах шахт з використанням самохідного гірничого обладнання.
Забезпечення ліквідації можливих аварій і порятунку людей при використанні шахтних стволів, не обладнаних механізованим підйомом	Спільно з ДВГРЗ ДС НС виконати роботи з іспиту аварійно-рятувальної кліті АСК-1 АФІБ. 484211.007 аварійно-підіймальної установки МАСПУ-2.5/1500 для порятунку людей і ліквідації можливих аварій в умовах шахт АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ».
Забезпечення безпечної проходки вертикальних гірничих виробок	Виконувати роботи з проходки вертикальних гірничих виробок у відповідності до розробленої спільно з НДІБПГ робочої конструкторської та експлуатаційної документації, виготовлення спільно з НДІБПГ дослідного зразка і проведення

Ключові задачі	Необхідні дії
	державних приймальних випробувань нового комплексу обладнання для проведення вертикальних гірничих виробок різного призначення в одне відділення на висоту до 20м.
Зниження виробничого травматизму	Спільно з НДІБПГ виконати роботи з всебічного аналізу обставин і причин виникнення аварій і аварійних ситуацій на гірничорудних підприємствах і розробити практичні рекомендації щодо їх попередження.
Забезпечення спостереження за безпечним станом шахтних стволів	Спільно з ДВГРЗ ДС НС України подовжити виконання роботи з телеінспекції вентиляційних стовбурів, не обладнаних механізованими підйомами, а також в аварійній ситуації в умовах шахт АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ».
Розробка альтернативних способів кріплення, підтримування гірничих виробок в умовах глибин шахт АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ»	Спільно з НДГІ, ДВНЗ «КНУ» подовжити вдосконалювання способів кріплення і підтримання гірничих виробок в рудах і породах низької стійкості за рахунок відпрацювання систем анкерного кріплення на основі застосування розробки нового техніко-економічного рівня та їх адаптації до умов глибоких горизонтів шахт АТ "КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ" при їх проходці і експлуатації з використанням самохідного гірничого обладнання.
<u>Співпраця з експертно-технічними центрами в галузі навчання охорони праці, проведення експертиз і контроль дотримання нормативно-правової бази</u>	
Навчання новим нормативно-правовим актам з охорони праці	Навчання посадових осіб підприємства нормативно-правовим актам підприємства. Перепідготовка керівників на право керівництва вибуховими роботами.
Проведення експертизи проектної документації	Проведення експертизи проектної документації на відповідність вимог нормативних актів з охорони праці.
Навчання на право проведення вибухових робіт	Підготовка підривників.
<u>Розробка, удосконалення та впровадження нормативно-правової документації з ОП, промислової безпеки та охорони навколишнього середовища</u>	
Дотримання і удосконалення стандартів і положень в галузі охорони праці	Дотримання впроваджених вимог стандартів, систем з охорони праці: - «Визначення корінних причин подій»; - «Положення про роботу підрядних організацій на АТ «Кривбасзалізрудком» в області охорони праці і промислової безпеки»; - «Звіт корінних правил охорони праці», обов'язкових до виконання усіма особами, які перебувають на території комбінату.
<u>Організація безпечних умов праці на робочому місці</u>	
Проведення цільових і перехресних аудитів	Проведення цільових і перехресних аудитів згідно затвердженого графіка.
<u>Організація безпечного ведення гірничих робіт</u>	
Дотримання систем безпечного виконання робіт	Дотримання впровадженої системи безпечного виконання «Наглядай! Аналізуй! Безпечно Організуй Роботу» (НАБОР)
Забезпечення інформування працівників та громадян з питань охорони праці	Для забезпечення безпеки з питань охорони праці на підприємстві постійно пропагувати безпечне виробництво. Застосовувати стенди, наклейки, пам'ятки, плакати і банери - які служать для більш якісного засвоєння правил охорони праці. Застосовувати наочну агітацію у формі плакатів з ОП і ПБ, як найдоступніший спосіб навчання, зорові образи завжди викликають інтерес і легко запам'ятовуються.
Забезпечення безпечного ведення вибухових робіт	Брати участь в здійсненні цільової регіональної програми «Перехід гірничодобувних підприємств на безтритилові екологічно безпечні ВР» Використання безтритилових ВР власного виготовлення до 90% при виробництві масових вибухів. Довести застосування не електричних систем ініціювання «Імпульс» до 90% при проходці виробок, до 95% при проведенні масових вибухів
Зниження рівня травматизму від падаючих кусків породи	Придбання і застосування нових технологій кріплення виробок з використанням полімерних матеріалів, нанесення набризг-бетону і його сумішей. Придбання і застосування обладнання для безлюдної оборки «заколів». Моніторинг дотримання паспортів кріплення і їх відповідності проектам. Збільшення обсягів проходки горизонтальних виробок з використанням імпорتنих комплексів. Подальше придбання і застосування прохідницьких комплексів для проходки

Ключові задачі	Необхідні дії
	вертикальних гірничих виробок.
Зниження рівня електротравматизму	Виключення вільного доступу сторонніх осіб до струмоведучих частин електроустаткування шляхом установки запірних пристроїв. Застосування електроустаткування з системами захисту. Забезпечення моніторингу безумовного виконання вимог нормативних актів з охорони праці при експлуатації і виконанні ремонтних робіт в електроустановках.
Зниження рівня травматизму від падіння постраждалих	Моніторинг дотримання паспортів перекриття і огорожень перепадів по висоті. Моніторинг застосування існуючих засобів індивідуального захисту. Перехід до застосування сучасних точкових систем і запобіжних пристосувань для роботи на висоті. Забезпечення всіх структурних підрозділів попереджувальними знаками промислової безпеки та плакатами з охорони праці з метою попередження потрапляння працівника в робочі зони, небезпечні для життя.
<i>Мотивація правильного і безпечного поведіння</i>	
Мотивування безпечних дій персоналу	Удосконалення системи мотивації персоналу з огляду на важливість питань охорони праці та промислової безпеки. Виявлення основних важелів стимулювання.
Проведення поведінкових аудитів	При проведенні цільових і комплексних перевірок охорони праці проводити бесіду серед працівників з метою виявити «вузькі» місця в організації умов праці.
Якісне навчання працівників	При проведенні вступного інструктажу, під час проведення нарад з охорони праці в структурних підрозділах комбінату, проводити ознайомлення працівників з навчальною програмою «Працюємо безпечно» з рекомендаціями методів досягнення безпечного виконання виробничих процесів. Під час видавання нарядів на робочі зміни, транслювати відеофільми з безпечного виконання робіт. Обладнання навчального-методичного класу з питань охорони праці та промислової безпеки в УКЦ АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ»

Ідентифікація небезпек і оцінка ризиків

Положення ідентифікації небезпек і оцінки ризиків розроблено у відповідності до Керівних принципів Міжнародної організації праці (МОП), спрямоване на підвищення безпеки та гігієни праці у відповідності міжнародним стандартам, що вирішують конкретні проблеми у гірничій галузі.

Положення ідентифікації небезпек і оцінки ризиків встановлює процедуру ідентифікації небезпек і оцінки, пов'язаних з ними ризиків у структурних підрозділах, що входять до складу АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ».

Вимоги даного Положення обов'язкові для всіх працівників АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ», практикантів, відвідувачів та підрядних організацій, які мають договірні відносини з АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» та виконують роботи на території підприємства.

Аналіз безпеки виконання робіт виконується відповідно до Порядку проведення методики «НАБОР».

КРОК 1	Оцінити обстановку на робочому місці. Ідентифікувати джерела небезпеки, які існують або можуть виникнути в ході виконання роботи.
КРОК 2	Оцінити можливі наслідки для людей.
КРОК 3	Визначити та виконати дії, необхідні для надійного захисту від джерел небезпеки.
КРОК 4	Обмірковувати заходи реагування при можливій нештатній ситуації.
КРОК 5	Прийняти рішення про можливість почати або продовжити роботу.

Методика «НАБОР» проводиться кожним працівником (групою працівників) в обов'язковому порядку перед початком та в ході виконання робіт.

Технічне переозброєння

На комбінаті розроблена і впроваджується програма технічного переозброєння і Стратегія розвитку на період до 2025р. Це є одним з ключових напрямків зі створення нешкідливих і безпечних умов праці. Застосування на технологічних процесах нових сучасних прохідницьких комплексів (їх на комбінаті вже більше 50 одиниць) дозволяють знижувати і навіть виключити вплив на працівника таких шкідливих факторів, як вібрація, важкість праці, запиленість повітря робочої зони, виробничий шум.

Проходка поверхових і підповерхових вертикальних виробок висотою 40-80 м на всіх шахтах комбінату виконується прохідницькими комплексами «Rhino» без присутності людини в забої, і цей напрямок є пріоритетним.

Розглядається впровадження сучасних засобів малої механізації. На такому технологічному процесі, як кріплення гірничих виробок металевим кріпленням, а це трудомісткий процес, з високою небезпекою і тяжкістю праці, високими ризиками падаючих шматків породи вже застосовуються альтернативні види кріплення - полімерні суміші і торкрет-бетон підвищеної стійкості, що покращує умови праці і знижує ризики травмування від падаючих шматків.

Спецодяг, спецвзуття, питний режим, оздоровлення працівників

На підприємстві розроблені і діють технічні умови та «Стандарт щодо забезпечення працівників спецодягом і ЗІЗ», які враховують світові критерії зі зносостійкості, постійного підвищення захисних властивостей. Відбір зразків проводиться комісійно за участю представників трудових колективів і бригадирів.

Також вже вирішено питання щодо забезпечення всіх працівників, які працюють у шкідливих умовах (як в підземних умовах, так і на поверхні), фасованою бутильованою питною водою в кількості 1,5 літра на людину.

Служба охорони праці.

Для виконання правових, організаційно – технічних, санітарно – гігієнічних, соціально – економічних та лікувально – профілактичних заходів, спрямованих на попередження нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві у відповідності з вимогами Закону України «Про охорону праці» функціонує служба з охорони праці підприємства.

Основні завдання, функції, структура, матеріально – технічна база служби охорони праці АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» регламентовані «Положенням про службу охорони праці», яке розроблене відповідно до вимог НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці».

Загальне керівництво системою управління охороною праці підприємства здійснює Голова правління комбінату.

Директор з охорони праці очолює службу охорони праці комбінату та є представником вищого керівництва у сфері безпеки і гігієни праці з відповідальністю за забезпечення того, щоб система управління охороною праці була належним чином оснащена і відповідала вимогам всіх напрямів та сфер діяльності в межах комбінату.

Права, обов'язки, ролі працівників АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ», відносно СУОП, регламентовані посадовими інструкціями для керівного складу всіх рівнів, робочими інструкціями та інструкціями з охорони праці.

У АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» існують комісії з питань охорони праці комбінату в цілому, а також в кожному структурному підрозділі. Також в кожному структурному підрозділі є уповноважені трудового колективу з питань охорони праці.

Компетенція, функції, обов'язки, права та відповідальність керівників та спеціалістів служби охорони праці підприємства визначені їх посадовими інструкціями.

Служба з охорони праці взаємодіє з іншими структурними підрозділами, службами, спеціалістами підприємства та представниками профспілкових організацій. Незалежно від задокументованих обов'язків, усі керівники комбінату повинні докладати зусиль для постійного поліпшення стану охорони праці у підрозділах.

Заходи боротьби з корупцією

Питання щодо недопущення легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом будь-якими особами під час проведення фінансових операцій, а також відповідальність за незаконне збагачення, комерційний підкуп, урегульоване нормами Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, Закону України “Про запобігання корупції”, Кримінальним кодексом України, норми яких також носять імперативний характер.

АТ КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ, як законослухняна юридична особа, у процесі діяльності повинно дотримуватися комплексу правил, стандартів та процедур по виявленню, протидії та запобіганню корупції та забезпечити дотримання своїми директорами, службовцями, співробітниками, підрядниками, субпідрядниками, постачальниками і агентами всіх законів, які повинні застосовуватися, включаючи закони про корупцію, відмивання капіталів, хабарництва, ухилення від сплати податків, економічних санкцій та охорони праці, і не може здійснювати або розпоряджатися про те, щоб здійснювалася діяльність, яка є незаконною або неправомірною, а також не допускати участі в одному тендері, що проводиться Товариством на закупівлю продукції, робіт або послуг, афілійованих одна відносно іншої осіб, що пропонують виконати зазначені зобов'язання.

Поведінка ділових партнерів, з якими АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» веде бізнес, має не тільки прямий та значний вплив на репутацію Товариства. Їх поведінка також може піддати Товариство значним ризикам, які пов'язані з недотриманням законодавства. У сфері протидії корупції робітники підприємства ризикують бути притягненими до кримінальної відповідальності, якщо партнери по бізнесу будуть здійснювати корупційні дії, або якимось іншим чином будуть залучені до корупційних дій.

Основним захистом у разі виникнення даного ризику, буде демонстрація, на підставі документів та матеріалів:

- сумлінності проведення належної комплексної перевірки цього партнера до вступу в будь-які ділові відносини з ним,
- доказів того, що рівень і обсяг проведеної перевірки був співвимірний визначеному рівню ризику,
- підприємству не було підстав вважати, що цей діловий партнер буде діяти як корупціонер.

Інакше кажучи, проведення комплексної перевірки партнерів по бізнесу це єдиний засіб, який дозволяє ефективно управляти корупційним ризиком, пов'язаним з третіми особами.

Ніколи не варто відноситися до комплексної перевірки як до суто адміністративного завдання. Незважаючи на те, що основою процесу комплексної перевірки є її документування, не менш важливо оцінити інформацію, яку зібрано під час проведення перевірки та прийняти рішення про початок чи продовження ділових відносин, чи провести додаткову перевірку на підставі оцінки ризиків.

Всі договори з партнерами по бізнесу завжди повинні укладатися в письмовій формі та включати детальний опис предмету договору та того, що партнер по бізнесу повинен зробити.

Антикорупційні застереження можуть бути включені до будь-якого договору з діловим партнером, але вони не замінять відповідну комплексну перевірку.

Боротьба з COVID - 19

Продовжуються світова пандемія коронавірусної хвороби (COVID-19) та запровадженні Кабінетом Міністрів України карантинні та обмежувальні заходи, спрямовані на протидію її подальшого поширення в Україні (Постанова Кабінету Міністрів України №211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19» від 11.03.2020 зі змінами та доповненнями. Ці фактори зумовили виникнення додаткових ризиків діяльності Підприємства, що має враховуватися при складанні їх фінансової звітності. Керівництво

підприємства вважає, що існує суттєва невизначеність, пов'язана з впливом пандемії COVID-19 та запровадженням карантинних та обмежувальних заходів на діяльність підприємства, що на час дії обмежувальних заходів та виходу з них може поставити під значний сумнів здатність підприємства продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Разом з тим, керівництво підприємства докладає зусиль, спрямованих на збереження здоров'я і безпеки працівників та підтримати виробництво:

- організовано посилене прибирання та дезінфекція всіх приміщень підприємства;
- організовано закупівлю медичних масок, рукавичок та дезінфекційних засобів;
- організовано закупівлю безконтактних інфрачервоних термометрів для вимірювання температури тіла працівників при проходженні передзмінного медогляду та у разі безпосереднього звернення співробітників

- проводиться інформативна робота згідно заходів, що вживаються у АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ», щодо протидії поширенню коронавірусної інфекції: публікуються матеріали у виробничій газеті, на сайті комбінату, здійснюється електронна розсилка трудівникам та розміщуються тематичні плакати.

- частина співробітників було переведено на дистанційний режим роботи.

Систематично здійснюється дезінфекція територій структурних підрозділів. Працівники пожежно-рятувального підрозділу добровільної пожежної охорони комбінату щоденно обробляють спеціальним розчином об'єкти масового скупчення людей, а саме контрольно-пропускні пункти, сходи, парадні входи та запасні виходи адміністративно-побутових комбінатів й інших приміщень. Усередині будівель працівники також дезінфікують сходові марші, двері, ручки, поручні, підлогу. На вході в АПК та в управліннях розміщено антисептики, якими може скористатися кожен. У коридорах розташовуються бактерицидні лампи для обробки приміщень.

Ще одним важливим протиепідемічним заходом є вакцинація від Covid-19, яка знижує ризик зараження, залучає природний захисний механізм організму та формує захисний бар'єр. Товариством забезпечено проведення щеплення працівників вакцинами AstraZeneca, Covishield, Pfizer.

Розділ 6. Ризики.

Компанія відстежує і управляє фінансовими ризиками, які виникають в ході її діяльності. Цими ризиками є кредитний ризик, ринковий ризик та ризик ліквідності.

Основні фінансові зобов'язання Компанії включають торговельну та іншу кредиторську заборгованість. Основною метою даних фінансових зобов'язань є фінансування операцій Компанії для підтримки її діяльності. Фінансовими активами, якими володіє Компанія, є торговельна та інша дебіторська заборгованість і грошові кошти. Компанія також утримує фінансові інвестиції.

Категорії фінансових інструментів:

Тис. грн.	31.12.2022	31.12.2021
Фінансові активи		
Грошові кошти та їх еквіваленти	363 664	518 385
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	146 491	228 485
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 931 585	5 933 857
Довгострокова дебіторська заборгованість	275	725
Довгострокові фінансові інвестиції	583 092	583 092
Фінансові зобов'язання		
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	76 292	127 807
Поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками	5 179 031	5 179 050

Кредитний ризик

Кредитний ризик - це ризик невиконання контрагентами договірних зобов'язань і виникнення у Компанії пов'язаних із цим збитків.

Управлінський персонал здійснює аналіз кредитного ризику на основі моделі очікуваних кредитних збитків.

Ставки очікуваних збитків базуються на профілі платежів по продажам за останні 12 місяців. Історичні ставки коригуються з урахуванням поточних та перспективних макроекономічних факторів, що впливають на здатність клієнта сплачувати непогашену суму.

Розрахований очікуваний кредитний ризик у звітності відображено наступним чином:

Тис. грн.	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	343 001	246 919
Вплив очікуваного кредитного збитку	(196 510)	(18 434)
Всього дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	146 491	228 485
Інша поточна дебіторська заборгованість	5 945 969	5 952 477
Вплив очікуваного кредитного збитку	(14 384)	(18 620)
Всього інша поточна дебіторська заборгованість	5 931 585	5 933 857

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом коливатиметься внаслідок змін ринкових цін. Ринкові ціни включають в себе чотири типи ризику: ризик зміни процентної ставки, валютний ризик, ризик зміни цін на товари та інші цінові ризики, наприклад, ризик зміни цін на інструменти капіталу.

Ризик зміни процентної ставки

Ризик зміни процентної ставки - це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом коливатиметься зважаючи змін ринкових процентних ставок. Станом на 31.12.2022 року Компанія не має боргових зобов'язань з плаваючою процентною ставкою.

Валютний ризик

Валютний ризик - це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом коливатиметься внаслідок змін у валютних курсах. Товариство схильне до даного ризику в основному у сфері застосування іноземних валют в операційній діяльності у взаємовідносинах із іноземними контрагентами (як клієнтами, так і постачальниками).

Ризик ліквідності

Підхід керівництва Компанії до вирішення проблем ліквідності ґрунтується на ефективному здійсненні операційної діяльності та залученні фінансування для покриття потреб в оборотному капіталі.

Компанія здійснює контроль ризику нестачі грошових коштів шляхом планування поточної ліквідності. За допомогою цього інструменту аналізуються терміни платежів, пов'язаних з фінансовими інвестиціями та фінансовими активами (наприклад, дебіторська заборгованість, інші фінансові активи), а також прогнозовані грошові потоки від операційної діяльності.

Метою Компанії є підтримка балансу між безперервністю фінансування і гнучкістю використання оборотних активів. Нижче наведена інформація щодо можливості покриття існуючих короткострокових зобов'язань оборотними активами Компанії.

Тис. грн.	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
Високоліквідні активи (грошові кошти та їх еквіваленти)	<u>363 664</u>	<u>518 385</u>
Швидколіквідні активи	<u>6 486 158</u>	<u>6 360 343</u>
Всього ліквідних оборотних активів	<u>6 849 822</u>	<u>6 878 728</u>
Найбільш термінові зобов'язання	<u>89 025</u>	<u>258 548</u>
Короткострокові зобов'язання	<u>5 713 208</u>	<u>5 637 420</u>
Всього короткострокові зобов'язання	<u>5 802 233</u>	<u>5 895 968</u>

Підприємство використовує процес детального бюджетування та прогнозу грошових коштів для того, щоб гарантувати наявність адекватних ресурсів для виконання своїх платіжних зобов'язань. 5895968

Управління капіталом

Компанія здійснює управління капіталом для забезпечення безперервної діяльності Компанії в осяжному майбутньому і одночасної максимізації прибутку акціонерів за рахунок оптимізації співвідношення позикових і власних коштів.

Компанія здійснює контроль капіталу, використовуючи співвідношення власних і позикових коштів, яке розраховується шляхом ділення чистої заборгованості на суму капіталу. У чисту заборгованість включаються кредити і позики, торговельна та інша кредиторська заборгованість за вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів.

Співвідношення позикових і власних коштів на звітну дату представлено наступним чином:

Тис. грн.	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
Найбільш термінові зобов'язання	<u>89 025</u>	<u>258 548</u>
Короткострокові зобов'язання	<u>5 713 208</u>	<u>5 637 420</u>
За вирахуванням грошових коштів та їх еквівалентів	<u>(363 664)</u>	<u>(518 385)</u>
Чисті позикові кошти	<u>5 438 569</u>	<u>5 377 583</u>
Власний капітал	<u>7 126 743</u>	<u>5 862 987</u>
Співвідношення чистих позикових коштів і власного капіталу	<u>76,31 %</u>	<u>91,7%</u>

Основним завданням Компанії при управлінні капіталом є забезпечення здатності продовжувати функціонувати на безперервній основі з метою одержання прибутку для акціонерів і вигід для інших зацікавлених осіб, а також забезпечувати фінансування поточних операційних потреб, капітальних вкладень та стратегії розвитку Підприємства. Керівництво постійно контролює структуру капіталу Підприємства й може корегувати свою політику й цілі управління капіталом з урахуванням змін в операційному середовищі, тенденціях ринку або стратегії розвитку, тобто з урахуванням змін економічних умов.

Ризики операційної діяльності

Ймовірне зниження обсягів виробництва товарної продукції

Протягом останніх років процес будівництва нових горизонтів суттєво уповільнився. Причиною цього є ряд чинників, основними із яких є значна тривалість гірничокапітальних робіт та їх висока вартість. З метою мінімізації даного ризику, у межах Товариства впроваджено програму по придбанню високопродуктивних самохідних гірничопрхідницьких комплексів для збільшення темпів виїмки горної маси при будівництві нових горизонтів.

Можливе зниження конкурентоспроможності товарної продукції

Для стабільної роботи гірничого підприємства (згідно норм проектування і ґрунтуючись на багаторічному досвіді експлуатації родовища) новий (нижче розташований) горизонт повинен вводитися в експлуатацію при залишках запасів руди горизонті, розташованому вище (той, що експлуатується) в кількості 30-40 % від початкових. У зв'язку з відставанням термінів по введенню нових горизонтів та їх запасів залізної руди, на шахтах комбінату сьогодні існують наступні проблеми:

- знижується вміст заліза в видобутої руді;

- збільшується частка шкідливих примішок;
- збільшуються витрати на побудову нарізних виробіток;
- збільшується трудомісткість та собівартість видобутку руди.

Крім того основним енергоресурсом, що споживається АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» є електроенергія. Це свідчить про високий рівень енергоємності виробництва, і при цьому має місце тенденція зростання питомої ваги показника споживання електроенергії. Значна частина споживання електроенергії припадає на компресорні установки, водовідливи та вентиляцію.

У сукупності дані фактори можуть призвести до збільшення собівартості товарної продукції та, відповідно, до зниження конкурентоспроможності.

Ризики, пов'язані з військовою агресією російської федерації

Економіка України протягом 2022 р. потерпає від кривавої війни Росії проти нашої держави. І весь цей рік АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ», як і весь вітчизняний бізнес намагається триматися на плаву. Протягом року комбінат, оговтавшись від шоку початку повномасштабного вторгнення, підлаштовується до нових суворих умов.

Падіння національної економіки за підсумками 2022 року склало безпрецедентні 30,4%, а споживча інфляція становила 26,6%. Відбулася і значна девальвація національної валюти, що теж не могло не позначитися на вартості товарів і послуг.

Комбінат частково втратив можливість вести зовнішньоекономічну діяльність: кордони з РФ та Білорусією, зі зрозумілих причин, були закриті, так само була паралізована робота вітчизняних морських портів, а можливості західного кордону були значно обмежені.

Через жорстокі руйнування та окупацію частини територій України, де були розташовані меткомбінати - основні внутрішні споживачі, комбінат втратив можливість реалізовувати продукцію на внутрішньому ринку.

Найбільшими проблемами, з якими зіткнувся комбінат з початку війни, - це логістика (запровадження квот та конвенцій), валютні розрахунки, невизначеність, відтік кадрів (у зв'язку з масовою залученістю до військової служби та (або) виїздом працівників (здебільшого жінок) в безпечні місця), перебої з постачанням електроенергії та суттєвий брак потужності, падіння попиту та неплатоспроможність клієнтів, руйнування ланцюгів постачання і дефіцит фінансування, зростання вартості сировини, матеріалів та енергоресурсів, недоступність кредитних коштів, відсутність достатньої кількості кваліфікованих працівників (відсутність можливості підвищення заробітної плати, низька купівельна спроможність), значно скоротилася можливість фінансування інвестиційних проектів та проектів розвитку підприємства.

Вище перелічені проблеми та ризики зберігаються й найближчому майбутньому. До того ж через високу ймовірність ракетних обстрілів зберігається ризик безпосередніх втрат виробничих потужностей.

Розділ 7. Дослідження та інновації.

Збільшення глибини ведення гірничих робіт супроводжується погіршенням геологічних і гірничотехнічних умов. Все це вимагає вирішення завдань щодо забезпечення якнайшвидшого введення в дію нових горизонтів, підвищенню ефективності капітальних вкладень, зниження вартості спорудження підземних об'єктів і раціонального використання будівельних матеріалів на основі вдосконалення інженерних методів розрахунку й створення високоекономічних проектів, які відповідають сучасним вимогам науково-технічного прогресу

У звітному році продовжувалась робота з впровадження на шахтах Товариства цифрових геоінформаційних систем програмного комплексу «K-MINE». Програмний комплекс виконує розрахунок кількісних та якісних показників з використанням різноманітних математичних алгоритмів та побудовання блочних моделей родовищ залізних руд. Дозволяє здійснювати комплексну геолого – економічну оцінку запасів залізних руд. Впровадження комплексу

дозволить Товариству здійснювати перспективне, оперативне та поточне планування гірничих робіт, здійснювати оцінку та підрахунок запасів залізних руд (виїмки та погашення) шляхом створення відповідних 3D – моделей.

До впровадження інноваційних технологій слід віднести перехід на 100 – відсоткове використання в шахтах безтритилових вибухових речовин (Україніт – П – СА, Україніт АНФО, Україніт – П – С), що дозволяє:

- підвищити швидкість проведення гірничопрохідницьких робіт, та продуктивність використання прохідницького обладнання, знизити обсяг підготовчих і допоміжних операцій прохідницького циклу;
- знизити обсяг виділених шкідливих газів та, певною мірою, скоротити час провітрювання виробок.

Крім того, безтритилові вибухові речовини не є токсичними речовинами, тому є безпечними для здоров'я працівників, а умови транспортування і зберігання компонентів значно спрощені в порівнянні з іншими ВР.

З метою мінімізації ризику зниження якості товарної руди, зокрема, вмісту заліза, в системі комбінату розроблено та здійснюється впровадження програми модернізації дробильно – сортувальних фабрик комбінату, яка включає в себе поетапну заміну дробильно – розмільного обладнання (дробилки, грохота), впровадження технології магнітної сепарації, яка дозволить підвищити вміст заліза у товарній продукції, знизити обсяги кондиційної рудної маси з низьким змістом заліза та здійснювати більш ефективну її переробку.

На поточний момент дробильно – сортувальні фабрики (ДСФ) ш. «Криворізька» т. «Покровська» вже обладнані установками сухої магнітної сепарації.

На ДСФ шахти «Козацька» у 2022 році продовжувались роботи по вдосконаленню технології переробки низькоякісної руди (некондиційної фракції) на дослідно – промисловій установці ВПГС – 5С (високочастотний полігармонічний грохот).

Розділ 8. Фінансові інвестиції.

Інформація про фінансові інвестиції у цінні папери інших підприємств, фінансові інвестиції в асоційовані і дочірні підприємства.

Інформація про корпоративні права, якими володіє АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ»

№ з/п	Код за ЄДРПОУ	Назва емітента	Кількість акцій, шт.	% від статутного капіталу
1		2	3	4
1	33051434	ВАТ "Укрнафтогазгеологія"	55 361 979	11,5337%
2	33051429	ВАТ "Ремточмеханізм"	66 569 022	13,8685%
3	32688485	ВАТ "Будмеханізація"	324 343	0,1110%
4	35570128	ВАТ "ЗНВКІФ Біотекінвест"	73 994 538	7,3995%
5	32162871	ТОВ «ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЕКТИ»	Інвестиційні сертифікати 534 030 шт.	--

Розділ 9. Перспективи розвитку.

Основним фундаментальним фактором, на якому базується можливість подальшого розвитку шахт комбінату, є наявність запасів залізорудної сировини.

№п/п	Шахта	Запаси за категоріями А+В+С ₁ +С ₂ , тис. тон	Середній вміст Fe, %
1	Тернівська	52707,0	58,17
2	Козацька	49286,7	60,35
3	Покровська	55922,5	59,56
4	Криворізька	104515,1	57,64
	Всього	262431,3	

Окрім природно – багатих залізних руд, у полях шахт комбінату розміщені запаси (забалансові) бідних залізних руд – магнетитових кварцитів, обсяг яких розподіляється наступним чином:

Шахта	Глибина підрахунку запасів, м	Запаси, млн. тон	Вміст Fe маг., %
Тернівська	527 - 1500	311957,0	26,3
Козацька	до 1110	259628,0	27,11
Покровська			
Криворізька	до 500	368599,0	20,18
Всього		940184,0	24,12

Наявність достатнього обсягу запасів залізорудної сировини, трудових ресурсів та засобів виробництва забезпечує наступні виробничі перспективи у 2022 році:

**ОСНОВНІ ВИРОБНИЧІ ПОКАЗНИКИ
ПО ШАХТАМ ТОВАРИСТВА ЗА 2022 ГОД ТА ПЕРСПЕКТИВИ
НА 2023 РІК**

№ з/п	Показники по структурам	Од. виміру.	2022 р факт	2023 план
1.	Сира руда	т.т.	3404	2831
2.	Вміст заліза	%	56,19	56,83
3.	Товарна руда	т.т.	2918	2335
4.	Вміст заліза	%	59,20	60,60
5.	Нарізні роботи	п.м.	19257	29725
6.	ГПР	п.м.	1271	2871
7.	Скважини в експлуатації	п.м.	249830	346200
8.	Виймка горної маси на будівництві нових горизонтів (ШБУ)	м³	57223	77173

В даний час шахти комбінату працюють в гірничо-геологічних умовах, які є одними з найбільш складних в світовій практиці для залізорудних родовищ, на глибинах, абсолютні значення яких відповідають наступним величинам:

- очисні роботи:
 - ш. «Тернівська» – горизонт 1425 м.
 - ш. «Козацька» - горизонт 1350 м.
 - ш. «Покровська» – горизонт 1340 м.
 - ш. «Криворізька» - горизонт 1390 м.
- будівництво нових горизонтів:
 - ШБУ – 1340 – 1570 м.

Головною умовою забезпечення безперебійної роботи шахт Товариства з видобутку руди є своєчасне введення нових, більш глибоких горизонтів, тобто – виконання гірничокапітальних та гірничопідготовчих робіт.

На поточний момент по шахтам комбінату ведуться роботи з будівництва наступних нових горизонтів:

№ з/п	Назва шахти	Назва об'єкта, що вводиться в експлуатацію	Запланований рік введення в експлуатацію
1	«Тернівська»	Гор.1500 м	2024
2	«Козацька»	Гор.1430 м	2023
3	«Покровська»	Гор.1415 м	2025
4	«Криворізька»	Гор.1465 м	2026

Загальна сума капітальних інвестицій, що планується освоїти у 2023 році, складає 232 471 тис. грн., в т.ч.:

- гірничо – капітальні роботи для розкриття горизонтів шахт замість тих, що вибули – 95 789 тис.грн;
- заміна скіпових підйомних установок – 22 500 тис.грн;
- придбання нової техніки – 17 086 тис.грн;
- придбання основного обладнання – 15 269 тис. грн;
- придбання допоміжного обладнання – 2 727 тис.грн;
- проведення ремонтів капітального характеру – 62 988 тис. грн.

Основними напрямками здійснення подальшої виробничої діяльності комбінату, є:

- перехід на використання в шахтах самохідного гірничого обладнання, особливо на будівництві нових глибоких горизонтів для ліквідації відставання з введення в експлуатацію нових потужностей;
- модернізація ДСФ шахт комбінату з метою досягнення можливості підвищення вмісту заліза в товарній продукції та збільшення повноти витягу заліза в товарну продукцію з сирої рудної маси;
- модернізація шахтних підйомів для забезпечення видачі руди з глибоких горизонтів шахт з оптимальними витратами енергії;
- модернізація головних вентиляційних установок шахт комбінату.

Розділ 10. Корпоративне управління.

Інформація щодо органів управління, їх склад, повноваження.

Органами Товариства є:

- Загальні збори;
- Наглядова рада;
- Правління;
- Ревізійна комісія.

Загальні збори Товариства є вищим органом Товариства. Загальні збори можуть вирішувати будь-які питання діяльності Товариства, у тому числі ті, що належать до виключної компетенції Наглядової ради.

До виключної компетенції Загальних зборів належить:

- 1) визначення основних напрямів діяльності Товариства;
- 2) внесення змін до Статуту Товариства;
- 3) прийняття рішення про анулювання викуплених акцій;
- 4) прийняття рішення про зміну типу Товариства;
- 5) прийняття рішення про емісію акцій;
- 6) прийняття рішення про збільшення статутного капіталу Товариства;
- 7) прийняття рішення про зменшення статутного капіталу Товариства;
- 8) прийняття рішення про дроблення або консолідацію акцій;
- 9) затвердження положень про Загальні збори, Наглядову раду, виконавчий орган та Ревізійну комісію (Ревізора), а також внесення змін до них;
- 10) затвердження річного звіту Товариства;
- 11) розподіл прибутку і збитків Товариства, з урахуванням вимог, передбачених законом;
- 12) прийняття рішення про викуп Товариством розміщених ним акцій, крім випадків обов'язкового викупу акцій, визначених законодавством;
- 13) прийняття рішення про невикористання переважного права акціонерами на придбання акцій додаткової емісії у процесі їх розміщення;

- 14) затвердження розміру річних дивідендів, з урахуванням вимог, передбачених законом;
 - 15) прийняття рішень з питань порядку проведення Загальних зборів;
 - 16) обрання членів Наглядової ради та обрання Голови Наглядової ради з числа її членів, затвердження умов цивільно-правових договорів, трудових договорів (контрактів), що укладатимуться з ними, встановлення розміру їх винагороди, обрання особи, яка уповноважується на підписання договорів (контрактів) з членами Наглядової ради;
 - 17) прийняття рішення про припинення повноважень членів Наглядової ради, за винятком випадків, встановлених законодавством України та цим Статутом;
 - 18) обрання Голови та членів Ревізійної комісії (Ревізора), прийняття рішення про дострокове припинення їх (його) повноважень;
 - 19) затвердження звіту та висновків Ревізійної комісії (Ревізора);
 - 20) прийняття рішення про виділ та припинення Товариства, крім випадків, передбачених законодавством, про ліквідацію Товариства, обрання ліквідаційної комісії, затвердження порядку та строків ліквідації, порядку розподілу між акціонерами майна, що залишається після задоволення вимог кредиторів, і затвердження ліквідаційного балансу;
 - 21) прийняття рішення за наслідками розгляду звіту Наглядової ради, звіту виконавчого органу, звіту Ревізійної комісії (Ревізора);
 - 22) затвердження принципів (кодексу) корпоративного управління Товариства;
 - 23) обрання комісії з припинення Товариства;
 - 24) прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення такого правочину у випадках, передбачених статтею 70 Закону України "Про акціонерні товариства", та про надання згоди на вчинення правочинів із заінтересованістю у випадках, передбачених статтею 71 Закону України "Про акціонерні товариства";
 - 25) обрання членів лічильної комісії, прийняття рішення про припинення їх повноважень;
 - 26) обрання та припинення повноважень Голови і членів Правління;
 - 27) розгляд звіту виконавчого органу та затвердження заходів за результатами його розгляду;
 - 28) прийняття рішення про емісію цінних паперів, які можуть бути конвертовані в акції;
 - 29) розгляд звіту Наглядової ради та затвердження заходів за результатами його розгляду;
 - 30) розгляд висновків зовнішнього аудиту та затвердження заходів за результатами його розгляду;
 - 31) вирішення інших питань, що належать до виключної компетенції Загальних зборів згідно законодавству України.
- Повноваження з вирішення питань, що належать до виключної компетенції Загальних зборів, не можуть бути передані іншим органам Товариства.

Наглядова рада є колегіальним органом Товариства, що здійснює захист прав акціонерів Товариства і в межах своєї компетенції, визначеної Статутом та законодавством, здійснює управління Товариством, а також контролює і регулює діяльність виконавчого органу Товариства.

Наглядова рада складається з 4 (чотирьох) членів, які обираються Загальними зборами строком на 1 (один) рік.

Члени Наглядової ради виконують свої обов'язки з моменту обрання до закінчення терміну повноважень (протягом 1 року з моменту обрання). Після закінчення річного терміну, повноваження членів Наглядової ради дійсні до обрання Загальними зборами інших членів Наглядової ради або до припинення повноважень у випадках, передбачених цим Статутом та чинним законодавством.

Членом Наглядової ради може бути лише фізична особа. До складу Наглядової ради обираються акціонери або особи, які представляють їхні інтереси, та/або незалежні члени Наглядової ради (незалежні директори).

Склад Наглядової ради АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ»:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по-батькові	чи є кандидат акціонером / або чи є кандидат представником акціонера/групи акціонерів, із зазначенням інформації про цього акціонера/акціонерів / або чи є кандидат незалежним директором
1	Радченко Михайло Юрійович, член Наглядової ради	представник акціонера KADIS HOLDING LTD. (КАДІС ХОЛДІНГ ЛТД.)
2	Агаркова Тетяна Сергіївна, член Наглядової ради	представник акціонера KADIS HOLDING LTD. (КАДІС ХОЛДІНГ ЛТД.)
3	Романова Світлана Миколаївна, Голова Наглядової ради	представник акціонера SCM (SYSTEM CAPITAL MANAGEMENT) LIMITED (СКМ (СИСТЕМ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ) ЛІМІТЕД)
4	Горбенко Ірина Володимирівна, член Наглядової ради	представник акціонера SCM (SYSTEM CAPITAL MANAGEMENT) LIMITED (СКМ (СИСТЕМ КЕПІТАЛ МЕНЕДЖМЕНТ) ЛІМІТЕД)

До виключної компетенції Наглядової ради належить:

- 1) затвердження внутрішніх положень, якими регулюється, діяльність Товариства, крім тих що віднесені до виключної компетенції Загальних зборів, та тих, що рішенням Наглядової ради передані для затвердження Правління, встановлення переліку таких положень;
- 2) підготовка проекту порядку денного Загальних зборів, прийняття рішення про дату їх проведення та про включення пропозицій до проекту порядку денного, крім скликання акціонерами позачергових Загальних зборів, затвердження проекту порядку денного та порядку денного, проектів рішень (крім кумулятивного голосування) щодо кожного з питань, включених до проекту порядку денного, затвердження форми і тексту бюлетенів для голосування на Загальних зборах;
- 3) прийняття рішення про проведення чергових та позачергових Загальних зборів відповідно до Статуту Товариства та у випадках, встановлених Законом України "Про акціонерні товариства";
- 4) прийняття рішення про емісію Товариством інших цінних паперів, крім акцій та інших цінних паперів, які можуть бути конвертовані в акції, на суму, що не перевищує 25 відсотків вартості активів Товариства;
- 5) прийняття рішення про викуп розміщених Товариством інших, крім акцій, цінних паперів;
- 6) затвердження ринкової вартості майна (включно з цінними паперами) у випадках, передбачених законодавством та затвердження ціни викупу акцій, з метою реалізації акціонерами права вимоги обов'язкового викупу акцій Товариством у випадках, встановлених законодавством України;
- 7) затвердження умов контрактів, які укладатимуться з Головою та членами Правління, встановлення розміру їх винагороди;
- 8) прийняття рішення про відсторонення Голови Правління або члена Правління від здійснення повноважень, обрання особи, яка тимчасово здійснюватиме повноваження Голови або члена Правління;
- 9) обрання та припинення повноважень Голови і членів інших органів Товариства;
- 10) обрання реєстраційної комісії, за винятком випадків, встановлених законодавством;
- 11) обрання аудитора (аудиторської фірми) Товариства для проведення аудиторської перевірки за результатами поточного та/або минулого (минулих) року (років) та визначення умов договору, що укладатиметься з таким аудитором (аудиторською фірмою), встановлення розміру оплати його (її) послуг;
- 12) визначення дати складення переліку осіб, які мають право на отримання дивідендів, порядку та строків виплати дивідендів у межах граничного строку, визначеного п. 6.18 цього

Статуту;

13) визначення дати складення переліку акціонерів, які мають бути повідомлені про проведення Загальних зборів відповідно до абз. 1 – 3 п. 9.1.13 цього Статуту та мають право на участь у Загальних зборах відповідно до п. 9.1.12 цього Статуту;

14) надання попередньої згоди на участь Товариства у промислово-фінансових групах та інших об'єднаннях;

15) вирішення питань, віднесених до компетенції Наглядової ради розділом XVI Закону України "Про акціонерні товариства" у разі злиття, приєднання, поділу, виділу або перетворення Товариства;

16) прийняття рішення про надання згоди на вчинення значного правочину або про попереднє надання згоди на вчинення такого правочину у випадках, передбачених статтею 70 Закону України "Про акціонерні товариства", а також надання згоди на вчинення значних правочинів, для яких Загальними зборами попередньо надана згода на їх вчинення;

17) визначення ймовірності визнання Товариства неплатоспроможним внаслідок прийняття ним на себе зобов'язань або їх виконання, у тому числі внаслідок виплати дивідендів або викупу акцій;

18) прийняття рішення про обрання оцінювача майна Товариства та затвердження умов договору, що укладатиметься з ним, встановлення розміру оплати його послуг;

19) прийняття рішення про обрання (заміну) депозитарної установи, яка надає Товариству додаткові послуги, затвердження умов договору, що укладатиметься із депозитарною установою та встановлення розміру оплати її послуг;

20) надсилання оферти акціонерам, відповідно до чинного законодавства України;

21) затвердження організаційної структури Товариства;

22) вирішення питань про створення та/або участь в будь-яких юридичних особах, їх реорганізацію та ліквідацію, прийняття рішення про придбання часток (акцій, корпоративних прав) в статутних капіталах інших суб'єктів господарювання або відчуження часток (акцій, корпоративних прав), що належать Товариству в статутних капіталах інших суб'єктів господарювання;

23) вирішення питань про створення, реорганізацію та/або ліквідацію структурних та/або відокремлених підрозділів Товариства;

24) прийняття рішення про створення, реорганізацію та/або ліквідацію спільних підприємств, дочірніх підприємств;

25) аналіз дій Правління з управління Товариством, реалізації інвестиційної, технічної і цінової політики;

26) затвердження за поданням Правління керівників створених дочірніх підприємств – юридичних осіб, прийняття рішення про призначення керівників структурних одиниць, філій, представництв;

27) ініціювання у разі необхідності проведення позачергових ревізій та/або аудиторських перевірок фінансово-господарської діяльності Товариства;

28) формування (затвердження) складу експертних комісій (у тому числі з залученням незалежних сторонніх фахівців) для перевірки фактичного стану будь-яких напрямків фінансово-господарської діяльності Товариства або діяльності посадових осіб Товариства у відповідності до їх повноважень. Розгляд та затвердження висновків цих комісій. Прийняття рішень та заходів по забезпеченню правових засад діяльності Товариства та його посадових осіб;

29) винесення рішень про притягнення до майнової відповідальності посадових осіб органів управління Товариства;

30) надання попередньої згоди на вчинення Товариством правочинів на суму, що перевищує 20 000 000,00 грн. (двадцять мільйонів гривень нуль копійок) або еквівалент цієї суми в іншій валюті за курсом НБУ на дату вчинення кожного правочину;

31) надання попередньої згоди на передачу в оренду майна Товариства, балансова вартість якого складає більше 5 000 000,00 грн. (п'ять мільйонів гривень нуль копійок) або еквівалент цієї суми в іншій валюті за курсом НБУ на дату вчинення правочину;

32) надання попередньої згоди на вчинення Товариством правочинів щодо забезпечення

зобов'язань (гарантій, порук, застав, тощо);

33) надання попередньої згоди на укладення Товариством договорів про отримання кредитів (позик);

34) надання попередньої згоди на випуск та погашення будь-яких боргових зобов'язань Товариства;

35) прийняття рішень про:

- безоплатну передачу майна Товариства; та/або

- безоплатне надання Товариством послуг (виконання робіт); та/або

- надання Товариством безповоротної фінансової допомоги чи благодійної допомоги;

36) надання попередньої згоди на придбання, відчуження або списання з балансу Товариства необоротних активів (в*т.ч. основних засобів), які мають ринкову вартість більше 5 000 000,00 грн. (п'яти мільйонів гривень нуль копійок) за однією операцією або загальна вартість таких операцій перевищує 15 000 000,00 грн. (п'ятнадцять мільйонів гривень нуль копійок) на календарний рік, або еквіваленти вказаних сум в іншій валюті за курсом НБУ на дату вчинення кожного правочину;

37) затвердження інвестиційних програм та річних бюджетів Товариства;

38) затвердження порядку формування та використання фондів розвитку виробництва;

39) надання попередньої згоди стосовно отримання, зміни або анулювання ліцензій, дозволів або інших погоджень державних органів, що встановлюють, змінюють або припиняють права Товариства на користування землею або надрами;

40) прийняття рішення про визначення та зміну місцезнаходження Товариства;

41) обрання та припинення повноважень Корпоративного секретаря, затвердження Положення "Про корпоративного секретаря" Товариства та затвердження умов цивільно-правового договору або трудового договору, який укладатиметься з ним;

42) прийняття рішення про надання згоди на вчинення правочину, щодо вчинення якого є заінтересованість, у випадках передбачених законом;

43) призначення і звільнення керівника підрозділу внутрішнього аудиту (внутрішнього аудитора);

44) затвердження умов трудових договорів, що укладаються з працівниками підрозділу внутрішнього аудиту (з внутрішнім аудитором), встановлення розміру їхньої винагороди, у тому числі заохочувальних та компенсаційних виплат;

45) здійснення контролю за своєчасністю надання (опублікування) Товариством достовірної інформації про його діяльність відповідно до законодавства, опублікування Товариством інформації про принципи (кодекс) корпоративного управління Товариства;

46) затвердження рекомендацій Загальним зборам за результатами розгляду висновку зовнішнього незалежного аудитора (аудиторської фірми) Товариства для прийняття рішення щодо нього;

47) вирішення інших питань, що належать до компетенції Наглядової ради.

Віднесені до виключної компетенції Наглядової ради питання не можуть бути передані до компетенції виконавчого органу Товариства.

Загальні збори своїм рішенням можуть покласти на Наглядову раду виконання окремих функцій, що не належать до виключної компетенції Загальних зборів і не покладені на Наглядову раду згідно цього пункту. Покладення функцій та відкликання покладених на Наглядову раду функцій здійснюється відповідним рішенням Загальних зборів та/або внесенням змін до Статуту Товариства, шляхом викладення його у новій редакції.

Правління є колегіальним виконавчим органом Товариства, який здійснює керівництво його поточною діяльністю. Правління діє від імені Товариства та в його інтересах у межах, встановлених Статутом Товариства, Положенням "Про Правління" та законодавством. Правління складається з 4 (чотирьох) членів, які обираються Загальними зборами строком на 1 (один) рік. До складу Правління входить Голова Правління, Заступник Голови Правління, Фінансовий директор, Заступник Фінансового директора.

№	ПІБ	Посада
1	Новак Сергій Борисович	член Правління, Голова Правління Товариства
2	Капука Олександр Вікторович	член Правління, Заступник Голови Правління Товариства
3	Безкровний Олександр Анатолійович	член Правління, Фінансовий директор
4	Хоцкіна Марина Сергіївна	член Правління, Заступник Фінансового директора

До компетенції Правління належить вирішення всіх питань, пов'язаних з керівництвом поточною діяльністю Товариства, окрім питань, що належать до виключної компетенції Загальних зборів та Наглядової ради.

Загальні збори можуть прийняти рішення про передачу до компетенції Правління частини своїх прав, які не відносяться до їх виключної компетенції та компетенції Наглядової ради.

Правління підзвітне Загальним зборам і Наглядовій раді та організовує виконання їх рішень.

Правління здійснює підготовку до проведення та забезпечує проведення Загальних зборів, забезпечує та сприяє діяльності Наглядової ради та Ревізійної комісії Товариства.

Права та обов'язки членів Правління визначаються Законом України "Про акціонерні товариства", іншими актами законодавства, Статутом Товариства та/або Положенням "Про Правління", а також контрактом, що укладається з кожним членом Правління.

Правління в межах своєї компетенції:

планує діяльність Товариства, його філій, відділень;

розробляє поточні фінансові звіти;

дає пропозиції з розподілу прибутку, визначенню розмірів фондів Товариства, розміру і форми виплати дивідендів, виносить їх на розгляд Загальних зборів;

надає звіти про діяльність Правління на вимогу Наглядової ради;

вносить на розгляд Наглядової ради пропозиції щодо призначення керівників дочірніх підприємств;

складає річний баланс і звіт Товариства;

організовує випуск і розміщення цінних паперів Товариства;

організовує матеріально-технічне забезпечення господарської та іншої діяльності Товариства;

визначає умови оплати праці керівників філій, представництв та структурних одиниць Товариства;

організовує збут продукції;

організовує конкурсний відбір постачальників товарів та послуг, а також з споживачів продукції Товариства;

організовує фінансово-економічну роботу, облік і звітність, ведення грошово-розрахункових операцій;

організовує зовнішньоекономічну діяльність;

організовує облік кадрів;

організовує роботу дочірніх підприємств, філій, представництв та структурних одиниць;

готує проекти статутів дочірніх підприємств, положень про філії та представництва;

організовує соціально-побутове обслуговування працівників Товариства;

контролює стан приміщень, споруд, обладнання;

контролює рух матеріальних та грошових цінностей;

організовує архів Товариства, забезпечує роботу канцелярії;

делегує частину повноважень керівникам філій, представництв і структурних одиниць Товариства;

виконує окремі функції, покладені на Правління рішенням Загальних зборів;

визначає склад, обсяг та порядок захисту конфіденційної інформації та відомостей, що становлять комерційну таємницю Товариства;

здійснює організаційно-технічне забезпечення Загальних зборів, Наглядової ради, Ревізійної комісії та інші функції, визначені Положенням "Про Правління";

організовує своєчасне розкриття (надання, опублікування, розміщення тощо) Товариством достовірної інформації про його діяльність, в обсязі, порядку та строки встановлені чинним законодавством.

Ревізійна комісія є колегіальним контролюючим органом, який здійснює контроль за фінансово-господарською діяльністю Товариства. Члени Ревізійної комісії обираються Загальними зборами виключно шляхом кумулятивного голосування з числа фізичних осіб, які мають повну цивільну дієздатність, у складі 2 (двох) осіб строком на 1 (один) рік. Права та обов'язки членів Ревізійної комісії визначаються законодавством України, Статутом Товариства, Положенням "Про Ревізійну комісію". Обрані члени Ревізійної комісії виконують свої обов'язки з моменту обрання на Загальних зборах до закінчення терміну повноважень (протягом 1 року з моменту обрання). Після закінчення річного терміну повноваження членів Ревізійної комісії дійсні до обрання Загальними зборами складу Ревізійної комісії або до припинення повноважень у випадках, передбачених Статутом, Положенням "Про Ревізійну комісію" та чинним законодавством.

До складу Ревізійної комісії входять Пікуш Ігор Сергійович (Голова Ревізійної комісії) та Данкова Юлія Сергіївна (член Ревізійної комісії).

Ревізійна комісія в межах своєї компетенції розглядає:

- фінансово-господарську діяльність Товариства, його філій, представництв і дочірніх підприємств;
- дотримання визначених Загальними зборами основних напрямків діяльності Товариства і його планів;
- дотримання діючого законодавства України;
- виконання рішень Правління з питань фінансово-господарської діяльності, правильності зроблених розрахунків;
- здійснення договірних зобов'язань, контрактів і угод по основних видах діяльності, трудовим, фінансовим і матеріальним ресурсам, роботі з усіма видами цінних паперів;
- правильність ведення бухгалтерського обліку, інших форм звітності, вірогідності і законності відображених в обліку і звітності операцій, стан каси і майна Товариства;
- своєчасність і правильність розрахунків з бюджетом, банківськими установами, постачальниками, підрядчиками тощо;
- використання коштів резервного капіталу і прибутку;
- виконання рішень і вказівок по усуненню недоліків, установленими попередніми ревізіями;
- ведення розрахунків з учасниками при внесенні ними внесків та виході із Товариства;
- матеріали, що дають підставу для проведення службових розслідувань, проводить також розслідування і затверджує їхні висновки.

Загальні збори АТ «КРИВБАСЗАЛІЗРУДКОМ» у 2022 році не скликалися.

11. Вплив військової агресії російської федерації та впровадження воєнного стану в Україні на діяльність Товариства у 2022 році

Із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року відповідним Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 в Україні введено воєнний стан, який систематично продовжується Указами Президента України.

Адміністрація Компанії вживає усіх заходів щодо забезпечення безперебійної роботи в умовах воєнного стану:

- заробітна плата виплачується своєчасно та в обсязі відповідно до діючого законодавства;

- дотримуються права працівників Компанії, які призвані до лав Збройних Сил України або вступили до підрозділів територіальної оборони.

Військова агресія російської федерації призвела до обмеження доступу до окремих активів Товариства, розташованих у зонах, які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) – ОК «Червоні вітрила» (м. Скадовськ), ОК «Криворізький гірник» (м. Бердянськ).

Військова агресія російської федерації стала також причиною скорочення обсягів реалізації руди залізної на підприємства, що розташовані в зоні активних бойових дій. Повністю припинено відвантаження залізної руди ключовому вітчизняному клієнту ПрАТ «Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча».

У зв'язку із блокуванням роботи портів на початку воєнних дій в Україні частина ринку збуту була обмежена у надходженні готової продукції Компанії (руди залізної). Компанія здійснила диверсифікацію ринків збуту шляхом збільшення обсягів відвантаження готової продукції зарубіжним клієнтам, в першу чергу, тих, з якими наявне функціонуюче залізничне сполучення. Через значне навантаження на шляхи «Укрзалізниці» та прикордонних переходів, в першій половині 2022 року спостерігалось уповільнення транспортування руди, що негативно впливало на стан розрахунків Компанії з покупцями, наприкінці року спостерігалось покращення ситуації. Частина продукції Компанії, призначена на експорт, транспортувалась у 2022 році через Дунайський порт у м. Ізмаїл.

Процес розрахунків з постачальниками уповільнився з початком бойових дій, однак Компанія вживає всіх необхідних заходів для виконання умов договорів та контрактів. У 2022 році Компанія суттєво скоротила обсяги придбання товарів, робіт та послуг до рівня, що є критично важливим для забезпечення безперебійного функціонування. В цілому, фактичний обсяг платежів постачальниками, підрядниками та з бюджетом у 2022 році у порівнянні із запланованим скоротився на 13,3 %.

В результаті впливу військової агресії на економіку країни, знизився рівень оплати за реалізовану готову продукцію (руду залізну) від інших вітчизняних покупців (ПрАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ», ПАТ «Запоріжсталь», АТ «НЗФ»), що призвело до визнання у фінансовій звітності резерву під очікувані кредитні збитки.

Протягом 2022 року, внаслідок воєнних дій на території України, спостерігався відтік кадрових ресурсів Компанії – в результаті виїзду частини персоналу за кордон (переважно, жінок) та залучення до лав Збройних Сил України. Фактична середньооблікова чисельність персоналу Компанії у 2022 році скоротилася на порівнянні із запланованою на 8 %. Середня кількість працівників, призваних на військову службу у зв'язку з мобілізацією та за контрактами, а також покликаних на строкову службу у 2022 році склала 717 осіб – переважно осіб, задіяних у основному виробництві.

За особами, призваними на військову службу у зв'язку з мобілізацією та за контрактами, а також призвані на строкову службу, зберігаються права і гарантії, передбачені чинним законодавством України.

Наглядовою радою товариства, за клопотанням Правління АТ, з метою вшанування загиблих за Батьківщину працівників комбінату та підтримки їхніх родин, прийнято рішення про виплату по 300 тисяч гривень кожній із сімей.

Працівники Товариства продовжують виконувати трудові обов'язки безпосередньо на робочих місцях.

ГОЛОВА ПРАВЛІННЯ

ГОЛОВНИЙ БУХГАЛТЕР

Сергій НОВАК

Любов ЯРОШЕВСЬКА